

Sveučilište u Zagrebu
University of Zagreb

Af

Arhitektonski fakultet
Faculty of Architecture

Studij dizajna
School of Design

SUSTAV JAVNIH PROSTORA BLOKOVA DONJEGA GRADA U ZAGREBU

Sinergija studenata Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna

IMPRESSUM

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Preddiplomski studij arhitekture i urbanizma

Preddiplomski studij dizajna

Ak. godina 2020./2021.

Paralelna radionica vježbovni kolegija:

STUDIO IV – Pejzažna arhitektura

Projektiranje – Industrijski dizajn 6

Projektiranje – Vizualne komunikacije 4

SUSTAV JAVNIH PROSTORA BLOKOVA DONJEGA GRADA U ZAGREBU

Sinergija studenata Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna

Perivojno oblikovanje javnog prostora kroz iskustvo kretanja

Landscape Design of Public Place through Experience of Motion

Koordinatori kolegija:

dr. sc. **Bojana Bojanić Obad Šćitaroci**, red. prof.; **Tomislav Vlainić**, izv. prof. art.;

Andrea Hercog, doc. art.

Voditeljice STUDIO IV – Pejzažna arhitektura: **Kristina Perkov**, asist.; **Ana Sopina**, asist.

Voditelji/ice Projektiranje – Industrijski dizajn 6: **Andrea Hercog**, doc. art.; **Nika Pavlinek**, asist.

Voditelji/ice Projektiranje – Vizualne komunikacije 4: asist. **Andrija Mudnić**, asist.; **Dina Milovčić**, asist.

Demonstratorice: **Rea Novaković Matošić**, **Lucija Radelja**

Studenati/ce Arhitekture i urbanizma:

Maria Čerkić, Vlatka Geceg, Viktorija Genzić, Lucian Glavan, Doria Gobić, Nina Grabovac, Gita Grah, Vito Grego, Tin Heljić, Fran Hodalj, Sanja Hokal, Sara Hrestak, Luka Jugovac, Andrea Junaković, Lucija Jung, Ivona Roca, Danica Runac, Stjepan Sorić, Tomislav Sorić, Barbara Srček, Marta Šarar, Nikola Škarec, Dino Špadina, Mia Šolaja, Vid Šešelj, Bernard Matej Štimac, Anja Tihomirović, Kaja Terze, Marinela Topić, Dora Vitlić, Karmen Žilić

Studenati/ce Industrijskog dizajna:

Toni Bilić, Nola Bokun, Rina Crnjaković, Karlo Jelić, Paula Lasković, Lana Milinović, Iva Munkačević, Ana Nikšić, Andrija Stanković, Emma Vručinić

Studenati/ce Vizualnih komunikacija:

Eva Bakrač, Ante Beović, Ema Božek, Lucija Burić, Marija Čop, Frano Jurić, Ines Kocijan, Tea Matijević, Lucija Pezer, Mia Ribic, Mare Roth, Mila Skalić, Iva Stanković, Luce Storić, Paula Strugacevac, Ivana Šilić, Maja Štefanić, Lucija Tadić, Sara Zelić

Zagreb, lipanj 2021.

ZAHVALA

Zahvala predstojnici Katedre za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu dr. sc. Bojani Bojanić Obad Šćitaroci, red. prof. i voditelju Studija Dizajna dr.sc. Feđi Vukiću, red. prof., koji su od samog početka podržali suradnju dvaju studija Arhitektonskog fakulteta te zahvala svim nastavnicima Studija Arhitekture i urbanizma te Studija dizanja koji su sudjelovali u pripremi i provođenju Paralelne radionice.

UVOD	5
ZADATAK I METODOLOGIJA	8
KONTEST	8
UVOD U ZAJEDNIČKI ZADATAK	8
PROJEKTNI ZADATAK.....	10
METODOLOGIJA RADNOG PROCESA	12
TIJEK SEMESTRA.....	13
STUDENSKI RADOVI	15
TRŽNICA KULTURE.....	17
ČVENK_Blok pod Britancem.....	19
OSTAVIMO TRAG_Aktiviranje javnog prostora donjogradskih_blokova usmjeravanjem kretanja	21
ZAGREBAČKA HOBOTNICA.....	23
ZGR8 (Zagreb is great).....	25
DINAMO ZAGREB_Oblikovanje novog prometnog sustava kreiranjem adekvatne biciklističke mreže na području Donjeg grada.....	27
MINIMEGABLOK.....	29
SINERGIJA GRADA LJUDI_Stvaranje kvalitetnije mreže javnih površina postupnom destimulacijom prometa i revitalizacija unutrašnjosti blokova na području Martićeve ulice	31
NOVI PULS_Revitalizacija bloka „Ledana”	33
STARI PROSTOR – NOVE DIMENZIJE	35

UVOD

(sinergija rada)

Interdisciplinarna suradnja studenata na tri vježbovna kolegija unutar dva studijska programa Sveučilišta u Zagrebu Arhitektonskog fakulteta, ostvarena je na zadatku Idejnog cjelovitog rješenja javnog prostora skupa blokova Donjega grada, u ljetnom semestru akademske godine 2020./2021. Suradnja povezuje studente i nastavnike 6. semestra Preddiplomskog studija arhitekture i urbanizma, kolegija STUDIO IV – Pejzažna arhitektura na Katedri za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu, te Preddiplomskog studija dizajna, kolegija Projektiranje – Industrijski dizajn 6 na 6. semestru smjera Industrijskog dizajna i kolegija Projektiranje – Vizualne komunikacije 4 na 4. semestru smjera Dizajna vizualnih komunikacija.

(interdisciplinarni timovi)

Deset interdisciplinarnih timova studenata sudjelovalo je u razradi zadatka. Pojedine timove čine troje (iznimno četvero) studenata Studija arhitekture i urbanizma, dvoje studenata smjera Dizajna vizualnih komunikacija, te jedan student smjera Industrijskog dizajna. Interdisciplinarni studentski timovi razradili su pojedinačne projektne prijedloge koji u sinergiji stvaraju mrežu javnih prostora kao mjesta života zajednice, razvijaju sustavu suvremenih identiteta grada Zagreba, te jačaju prostornu, predmetnu i vizualnu kulturu Donjega grada.

(prostorni obuhvati i metodologija rada)

Metodologija radnog procesa obuhvatila je planiranje, projektiranje i dizajn sustava javnog prostora Donjega grada unutar tri prostorna obuhvata: obuhvata Donjega grada, obuhvata (odabranog) skupa blokova te obuhvata (odabranog) javnog prostora unutar skupa blokova Donjega grada. Sinergija i timski rad započeli su zajedničkim istraživanjem, dokumentiranjem i definiranjem projektnog zadatka koji uključuje sve discipline. Rješavanjem prepoznatih problema te razradom ideje unutar tri mjerila, razvoj projekta obuhvatio je integralni proces istraživanja i zaključivanja, konceptualizacije i eksperimentiranja, te razrade i provjere rezultata koji podrazumijeva prostornu, predmetnu i komunikacijsku dimenziju transformacije prostora.

(kontekst i problemi)

Javni prostor Donjega grada prepoznat je kao središte povijesnog Zagreba, mjesto kulturnog i društvenog života grada, te nositelj identiteta, koji je dugoročno zanemaren te dodatno narušen posljedicama potresa i pandemije COVID-19 koje su obilježile 2020. godinu. Nerazvijena i nepovezana kvartovska zajednica, nesigurnost javnog prostora ulica i unutrašnjosti blokova, zagađenost grada, zapuštenost izgradnje, zanemarenost kulturnog i industrijskog naslijeđa, ulice prekapacitirane automobilskim prometom bez dovoljno mjesta za pješake i bicikliste, periodično ponavljanje kulturnih i društvenih sadržaja, samo su neki od problema Donjega grada. Prepoznati problemi i neostvareni potencijali grada su poticaji za razvoj sustava javnih prostora Donjega grada.

(rezultati)

Projektni prijedlozi studentskih timova razradili su višestruka gradska mjerila i brojne urbane teme te su idejnim rješenjima javnih prostora stvorili sustav intervencija Donjega grada. Predloženi modeli urbane obnove Donjega grada otvorili su teme stimulacije automobilske prometa, usmjeravanja biciklističkog i pješačkog kretanja, stvaranja mjesta susreta i socijalne interakcije, kulturno-umjetničke, perivojne i sadržajne revitalizacije donjogradskih blokova, transformacije industrijskog naslijeđa, afirmacije urbane memorije i identiteta, osvještavanja posljedica potresa, te aktiviranja i povezivanja zajednice.

Projektne prijedloge transformacije nekvalitetnog građevnog fonda i neadekvatno korištene unutrašnjosti bloka podno Britanaca, omeđenoga Ilicom, Medulićevom i Kačićevom ulicom te Prilazom Gjüre Deželića, predložila su tri studentska tima. Projektom TRŽNICA KULTURE istraženi su slojevi kulture Donjega grada te razrađeni unutar bloka podno Britancem povezivanjem postojećih ateljea umjetnika, širenjem kulture među građanima i participacijom svih korisnika tržnice. Projektom ČVENK stvorena je igra otisaka uklonjenih nekvalitetnih građevina i negativna otiska koji strukturiraju aktivne zone kretanja, zelene zone i paviljone sadržaja. Projektom OSTAVIMO TRAG aktiviran je javni prostor bloka podno Britancem usmjeravanjem vizualnih, auditivnih, taktilnih i olfaktivnih tragova te tragova kretanja.

Javne prostore glavnih gradskih sadržaja i sastavnica Sveučilišta u Zagrebu obrađuju dva studentska tima. Unutar bloka Akademije likovnih umjetnosti i projekta ZAGREBAČKA HOBOTNICA razrađen je kreativni pristup u kojem krakata neman posljedica potresa postaje prijatelj i saveznik u obnovi Donjega grada. Ambijenti sjevernog produžetka Sveučilišne osi su povezani i 'vratima' otvoreni unutar projekta ZGR8 – ZAGREB JE GREAT, čime je artikuliran novi prostor susreta između HNK i sjedišta Sveučilišta u Zagrebu.

Tri studentska tima prijedloge projekata osnivaju na unapređenju prometnog sustava grada kojim se destimulira automobilski promet, razvija biciklistički mreža i širi pješačka zona Donjega grada. Projektom DINAMO ZAGREB razvijen je novi prometni sustava kreiranjem adekvatne biciklističke mreže Donjega grada koju razrađuju signalistikom i urbanom opremom u potezu Zelenog vala te prijedlogom bike&ride garaže u bloku Kamensko. Projektom MINI MEGA BLOK stvorene su nove trase pješačkih i biciklističkih komunikacija paralelnih sa Zelenim valom, predložena je transformaciju Gajeve u pješačku zonu te je blok Zagrebačkog kazališta lutaka otvoren građanima sustavom sadržaja i platformama za evente. Projektom SINERGIJA GRADA LJUDI je razvijena kvalitetnija mreža javnih površina na području Martićeve ulice postupnom destimulacijom prometa te su unutrašnjosti blokova južno od Martićeve revitalizirane intervencijama zona divljanja i druženja te zen zone.

Revitalizaciju industrijskog naslijeđa te kulturne i društvene infrastrukture Donjeg grada razradila su dva studentska tima. Projektom NOVI PULS nadopunjena je kreativna zona Martićeve i koncept Design District-a te revitaliziran blok Ledane pulsiranjem žarišta javnog prostora i povezivanjem unutarnjih i vanjskih prostora blokova funkcionalnom linijom. Javni prostor u službi revitalizacije i redizajna industrijskog naslijeđa na primjeru Bloka Badel i bloka Ledana obrađen je projektom STARI PROSTOR – NOVE DIMENZIJE.

(doprinosi sinergije rada)

Sinergija interdisciplinarnih timova studenata i projektnih prijedloga doprinose razvojnim vizijama sustava javnih prostora Donjega grada. Projektima je predloženo unapređenje tematskih slojeva i razvijanje raznovrsnih identiteta središnjeg gradskog prostora u obnovi Donjega grada kao središta kulturnog, društvenog i javnog života, čime bi se Zagrebu unaprijedila sigurnost, udahnuo novi život a stanovništvu razvilo povjerenje u grad.

(osvrt i daljnji koraci)

Osvrt na interdisciplinarnu suradnju i sinergijski rada studenata studijskih programa Arhitekture i urbanizma, Dizajna vizualnih komunikacija i Industrijskog dizajna na zajedničkom zadatku naglašava proces suradnje a ne isključivo rezultat. Svi koraci kreativnog procesa, promišljenih tema, diskutiranih problema i preklapljenih stavova doprinijeli su kvaliteti rada pojedinog tima i sustava zajedničkih projekata. Proces rada na projektima te prezentacija nastavlja se pripremom zajedničke publikacije i zajedničke izložbe.

ZADATAK I METODOLOGIJA

ZADATAK I METODOLOGIJA

KONTEKST

Posljedice potresa (ožujak i prosinac 2020.) i pandemije COVID-19 (od ožujka 2020.) samo su naglasile postojeće probleme i zanemarivanje zagrebačkog Donjega grada. Izazovi trenutka traže rješavanje problema (prostorne) infrastrukture grada, problema društvenih zajednica i problema identitetskog sustava koji se međusobno isprepliću.

Brojne zgrade (vanjskog i unutarnjeg dijela blokova) su nakon potresa označene kao trajno ili privremeno neuporabive, a **malobrojno stalni stanovnici Donjega grada su iselili**. Dosadašnja gustoća i substandardna izgradnja unutrašnjosti blokova, te neprimjereno korištena i zapuštena unutarnja dvorišta, stvorila su **prostore nedostatnog društvenog standarda** te razvila **središta blokova nesigurnima**. Problemi preopterećenosti automobilskim prometom, nedostatnog i neravnomjernog udjela perivojnih površina, gradskih sadržaja te drugih javnih prostora, potvrda su **neadekvatne infrastrukture Donjega grada** (komunalne, komunikacijske, sadržajne, društvene...). Potresima je znatno oštećen središnji gradski prostor, kao središte kulturnog, društvenog i javnog života Zagreba. Time nije narušen povijesni identitet – već je **izgubljen suvremeni identitet Donjega grada**. Jedan od najpoželjnijih gradskih prostora za život i rad, samo je u nekoliko mjeseci postao **javni prostor izbjegavanja, nesigurnosti zajednice ali ne i klonulog duha**.

Javni prostor je prostor življenja grada, te je time **nužan za urbanu obnovu i socijalnu revitalizaciju grada** kojom će se stvoriti nove vrijednosti zajednice. Uz svjesnost da se ne možemo i ne smijemo vratiti u prethodno stanje (problema) potresa i pandemije, Donjem gradu je potrebno udahnuti novi život a stanovništvu razviti povjerenje u grad.

“Opstojnost prostora vezana je za njegov kontinuitet i identitet. Grad kao prostor življenja ima svoju urbanu strukturu i arhitekturu. Ono što ga čini prostorom življenja jest njegov duh koji se gradi stoljećima, nadopunjavajući prošlost i stvarajući novo što nastavlja život.

Pojavno zastrašujući potres nagriza kontinuitet i prijeti identitetu grada, ali još više prijeti uništiti duh stvaralaštva i opstojnosti. Svi mi koji istražujemo grad i njegovu opstojnost jednoglasno izjavljujemo da su duh i identitet grada oni koji će pomoći da izdržimo i obnovimo svoj grad, da kao građani i stručnjaci pokažemo da se ljubavlju i znanjem sve može.”

prof. dr. sc. Bojana Bojanić Obad Šćitaroci

29. ožujka 2020.

UVOD U ZAJEDNIČKI ZADATAK

Imajući u vidu kontekst razvoja i transformacije profesija te promijenjenog odnosa prema znanju i pristupu znanju, dolazi do potrebe za unapređenjem edukacijskih procesa koji prate transformacije u današnje doba postprofesija. K tome, disruptivne promjene u ekonomiji i tehnologiji kao i društvene te kulturne tendencije upozoravaju na **potrebu stalnih inovacijskih mijena** kao jedine održive taktike prilagođavanja na novonastale situacije.

Razvoj tehnologije, metoda produkcije i utjecaj digitalnog okruženja, proširuju i isprepliću područja promišljanja, eksperimentiranja i oblikovanja unutar pojedinih disciplina, nadilazeći pritom dosadašnju podjelu na projektiranje prostora, predmeta i komunikacija, te njihovu materijalnu proizvodnju kao osnovni cilj projektantske djelatnosti. Suradnja obrazovnih programa Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna uključuje dijalog sa zajednicom u svrhu **jačanja kulture prostora, predmetne i vizualne kulture**.

Zadatak suradnje Preddiplomskog studija arhitekture i urbanizma (Katedra UPPPA) te Preddiplomskog studija dizajna (VK+ID) odnosi se na promišljanje i postavljanje idejnog cjelovitog rješenja javnog prostora skupa blokova Donjega grada, djelujući **sinergijski**. Pri tome sinergija obuhvaća povezivanje i jačanje **suradnje nastavnika i studenata Arhitektonskog fakulteta, u svrhu razvoja kompetentnosti mladih profesionalaca koji iz nje izlaze**.

Razvijanje sveobuhvatnog promišljanja neovisnog o mjerilu, postepeno utječe na osnaživanje participacije u planiranju, upravljanju i djelovanju unutar javnog prostora. Projektiranje prostorne i predmetne okolinu uključuje **dubinsko razumijevanje čovjekovih potreba; komunikacije, interakcije i doživljaja te blisku suradnju s članovima zajednice**.

Timski rad počinje zajedničkim istraživanjem, dokumentiranjem i definiranjem projektnog zadatka koji **integralno i konceptualno uključuje sve discipline**. Proces cjelovitog promišljanja uključuje aktere iz područja **sociologije, arhitekture i urbanizma, industrijskog dizajna, dizajna vizualnih komunikacija i interakcija**, s ciljem stvaranja promišljenih i smislenih ishoda u kontekstu komunikacijskog, predmetnog i prostornog opsega zadatka.

Temeljne zajedničke vrijednosti koje trebaju biti zastupljene procesom:

- _Etika, empatija i odgovornost prema društvu i pojedincu, društvu i okolišu
- _Održivi razvoj, otpornost, inkluzivnost i participacija
- _Promicanje kulture: prostorne, predmetne, vizualne i osjetilne
- _Poznavanje i uvažavanje lokalnih kulturoloških i identitetskih vrijednosti
- _Metodologija rada i procesi (projektiranje; design thinking)
- _Strateško promišljanje;
- _Interdisciplinarnost;
- _Interakcije
- _Suvremeni digitalni alati produkcije i komuniciranja (prostor fizičkog isprepliće se s prostorom virtualnog)

Pitanja održivosti, otpornosti, etičnosti, režima korištenja, ali i prolaznosti, krhkosti i prilagodljivosti adresirane generativnim dizajnerskim procesima ima **potencijal stvoriti nove organizacijske sustave ali i formalna rješenja**, koja se sagledaju kroz **ispreplitanje struka na konceptualnoj razini, te finalnu razradu po disciplinama na izvedbenoj razini**. Dizajn se ovdje tumači i kao proces, sredstvo, metodologija, iskustvo kojim je moguće adresirati široki raspon tema s jednako širokim ishodima, od prostorne, predmetne i komunikacijske okoline do strategija društvenih promjena.

PROJEKTI ZADATAK

Zadatak Paralelne radionice vježbovnih kolegija STUDIO IV – Pejzažna arhitektura (Preddiplomski studij arhitekture i urbanizma) te Projektiranje – Industrijski dizajn 6 i Projektiranje – Vizualne komunikacije 4 (Preddiplomski studij dizajna) u ljetnom semestru akademske godine 2020./2021. **nastavak je zadatka Urbane obnove Donjega grada**, istraženog na vježbovnom kolegiju STUDIO III – Prostorno planiranje u zimskom semestru (Preddiplomski studij arhitekture i urbanizma). Cilj zadatka Urbane obnove Donjega grada bilo je utvrđivanje **mogućnosti razvoja i preobrazbe neizgrađenih, neuređenih i/ili neprimjereno korištenih prostora kao potencijala za preobrazbu u otvorene javne prostore grada**. Predložene smjernice (modeli) urbane obnove cjelovitog prostora Donjega grada (Studio III – Prostorno planiranje) će se provjeriti primjenom na javnom prostoru karakteristične morfološke cjeline donjogradskih blokova (Studio IV – Pejzažna arhitekture).

Uvođenjem pejzažne arhitekture u proces urbane obnove Donjega grada, nekoliko blokova se promatra kao **morfološka cjelina / skup** (karakteristična jedinica sustava) koja može unijeti potaknuti **novi način življenja i stvoriti novi način funkcioniranja** unutarnjih i vanjskih prostora donjogradskih blokova. **Identifikacijom skupa blokova** uspostavlja se **novi sustav javne infrastrukture i javnog prostora Donjega grada**. Javna infrastruktura pri tome obuhvaća **komunalnu, transportnu i komunikacijsku infrastrukturu, urbanu održivost, kvalitetu života i participaciju sudionika, tj. građana** - koje povezuju javni prostor i sustav pejzažne arhitekture s izgrađenom strukturom grada, društvenom zajednicom i identitetima koje oni nose.

Prostore trajno ili privremeno neuporabivih zgrada koje se ocijene da je potrebno ukloniti, ne treba nužno ponovno izgraditi. **Oslobođeni gradski prostori mogu postati nova mjesta** u sustavu javnih prostora, novi perivojni ambijenti, novi ulazi i prolazi kroz blokove, trase novih kretanja, mjesta odvijanja novih sadržaja i programa, susreta i razmjene. Prostor modernizacije grada može koristiti razne nove tehnologije, kojima se podiže sigurnost i standard Donjega grada.

Javni prostor je simbol uključenosti, participacije, održivosti i promjene gradskih blokova. Dostupan je svakome u bilo koje doba. **Javni prostor čine projektirani prostori zajedno s ljudima koji u njemu žive** i njihovim simboličnim sadržajima. Nude mogućnost interakcije, miješanja različitih sadržaja, zadovoljavaju socijalne, kulturološke, ekonomske i druge potrebe građana.

1. OBUHVAT ZADATKA

Zadatak obuhvaća tri razine - planiranje, projektiranje i dizajn javnog pejzažno-perivojnog sustava Donjega grada unutar tri prostorna obuhvata:

- **Obuhvat Donjega grada**

- **Model / pristup urbanoj obnovi Donjega grada**

- *Unutar obuhvata Donjega grada uspostavlja se urbanističko-pejzažni sustav, koji proizlazi iz istraživanja i dokumentiranja socijalnog, prostornog i komunikacijskog potencijala urbane obnove cjelovitog prostora Donjega grada (rezultat zadatka Urbane obnove Donjega grada, vježbovnog kolegija Studio III – Prostorno planiranje)*

- *Model / pristup urbanoj obnovi je **polazište razvoja potencijala i preobrazbe neizgrađenih / neuređenih / neprimjereno korištenih prostora Donjega grada u otvorene javne prostore temeljene na istraživanjima, kritičkom promišljanju i sprezi prostora sa zajednicom***

- **Obuhvat (odabrane) morfološke cjeline Donjega grada**

- **Cjeloviti koncept oblikovanja sustava javnih prostora skupa blokova Donjega grada**

- *Unutar odabranog morfološke cjeline / skupa blokova Donjega grada postavlja se cjeloviti prostorni, predmetni i komunikacijski koncept*

- **Javni prostor unutar morfološke cjeline Donjega grada**

- **Idejno cjelovito rješenje javnog prostora skupa blokova Donjega grada**

- *Unutar obuhvata javnog prostora skupa blokova Donjega grada postavlja se cjelovito idejno rješenje, kojim su definirani sadržaji te pripadajući projektirani elementi unutarnjih dvorišta, ulazi i prolazi, infrastrukture, komunikacije, kretanja i interakcije. Njima se odgovara na projektni zadatak, **baveći se ne samo formom i prostorom, već svakodnevnim životom i specifičnim aktivnostima te identitetskim obilježjima pojedinih blokova**. Tako dolazi do vitalnog ispreplitanja interesa, znanja i iskustava različitih struka uključenih u proces i bolje povezanosti te razumijevanja zadatka i procesa, a konačno i kvalitetnijih timskih rješenja.*

Rješavanjem prepoznatih problema te razradom ideje kroz tri razine prostorna obuhvata, razvoj projekta obuhvaća **integralni proces konceptualiziranja, planiranja i projektiranja** koji podrazumijeva prostornu, predmetnu i komunikacijsku dimenziju transformacije prostora, kroz koju budući projektanti uče kako raditi u interdisciplinarnim timovima u skladu sa lokalnom zajednicom, simbolikom i vrijednostima prostora.

2. UVJETI UREĐENJA PROSTORA

Uvjeti uređenja prostora određeni su Generalnim urbanističkim planom grada Zagreba (Odluka o donošenju, SGGZ 16/07, 08/09, 07/13, 09/16, 12/16).

3. KORIŠTENJE PROSTORA

Idejno rješenje treba zadovoljiti prostorno-urbanističke, perivojno-oblikovne, funkcionalne i tehničke uvjete, temeljeći se na stvarnim potrebama aktivnih sudionika, tj. građana.

Od idejnog cjelovitog rješenja očekuje se utemeljenost i smislenost koncepta, kreativnost, suvremenost, funkcionalnost, uporabnost i izvedivost. **Cjelovito idejno rješenje treba afirmirati javni prostor Donjega grada kao prostor pripadnosti, socijalnih interakcija, kulturnih i gospodarskih sadržaja te prostor komunikacije, inkluzije, participacije, otpornosti, održivosti i sigurnosti. Javni prostor potrebno je razviti u sustav mjesta Donjega grada.**

U rješenju je potrebno ponuditi prijedlog načina korištenja prostora te ga obrazložiti na razini sustava skupa blokova Donjega grada.

4. PLANIRANJE / PROJEKTIRANJE / DIZAJN PROSTORA

Planiranje / projektiranje / dizajn javnog prostora skupa blokova Donjeg grada obuhvaća osmišljavanje novih sadržaja te pripadajuće opreme: **nove nasade, hodne plohe, elemente za sjedenje, opremu (koševi za otpatke i dr.), parkirališta bicikla, rasvjetu, te integrirani sustav informiranja i komunikacije (signalizacija i prostorne grafike)**, kojima se stvara nov način prikaza slojeva javnog prostora Donjega grada. Cilj je stvoriti inkluzivni javni prostor donjogradskih blokova za sve stanovnike i posjetitelje grada Zagreba, **koji formira identitet grada**. Javni prostor ostvarujemo kroz simboliku, potrebe, interakcije, društvene odnose i participaciju zajednice i uspostavljanje kvalitetnog odnosa privatnog i javnog, te stvaranje održivog, otpornog i sigurnog prostora Donjega grada.

5. CILJ I PROCES IZRADE ZADATKA

Izradom strategije i plana, te koncepta i cjelovitog idejnog rješenja unapređuje se odnos zajednice i javnog prostora koristeći oblikovno-konceptualne i tehničke metode perivojno-urbanističkog projektiranja, industrijskog dizajna i oblikovanja vizualnih komunikacija. Različita motrišta obogaćuje prostornu, predmetnu i komunikacijsku dimenziju.

6. METODOLOGIJA I RAZRADA ZADATKA – SADRŽAJ IDEJNOG RJEŠENJA

Zadatak se razrađuje kroz sveobuhvatno promišljanje i poticanje participacije u procesu planiranja i projektiranja elemenata, komunikacija i interakcija u prostoru.

METODOLOGIJA RADNOG PROCESA

1. ANALIZA, ISTRAŽIVANJE I ZAKLJUČCI (4 tjedana)

Razumijevanje sinergijskog pristupa planiranju / projektiranju / dizajnu i razrada modela urbane obnove Donjega grada na odabranom skupu blokova

ISKUSTVO I IMPRESIJA PROSTORA

_Istraživanje i dokumentiranje (promatranje društvenih interakcija i komunikacije u prostoru, foto i video dokumentacija, vizualni dnevnik) mogućnosti korištenja javnog prostora Donjega grada

ISTRAŽIVANJE PROSTORA / KRITIKA STANJA I MOGUĆNOSTI U PROSTORU

_Foto i video dokumentacija, upitnici, intervjui, izrada podloga, identificiranje kulturološkog, gospodarskog i komunikacijskog sadržaja te potencijala lokaliteta

_Kritička analiza + definiranje problema: situacije, prilike, potencijala

ČITANJE ČLANAKA I KNJIGA

_Teoretski okvir - uvid iz teorija sociologije, arhitekture, urbanizma i dizajna

INSPIRACIJE I INTERPRETACIJE PRIMJERA

_Kritička analiza primjera

ZAKLJUČCI I SINTEZA

_Redefinicija problema

2. INTEGRACIJA I KONCEPT / STRATEGIJA (4 tjedna)

Kreiranje vlastite podloge za izradu zadatka i definiranje konteksta_postavljanje koncepta_scenarija_varijanti idejnih rješenja

CJELOVITI KONCEPT SUSTAVA JAVNOG PROSTORA ODABRANOG SKUPA BLOKOVA DONJEGA GRADA

_Cjeloviti koncept rješenja / strategije obuhvaća prostornu, predmetnu i komunikacijsku dimenziju

_Iskazati temom provučenom kroz cjelovito rješenje (obuhvaća različita mjerila) – opisi, tlocrti, prostorni prikazi i usporedni primjeri koji omogućavaju vizualizaciju cjeline

VLASTITA PODLOGA ODABRANOG JAVNOG PROSTORA

_Genius loci, smjerovi i trase kretanja (usporediti ortofoto 1968. i 2020.)

_Evaluacija postojećeg stanja prema stupnju oštećenja pojedinih zgrada u potresima

PROVJERA MOGUĆNOSTI KONCEPTA NA ODABRANOM SKUPU BLOKOVA

_Istraživanje postignute otpornosti i sigurnosti, istraživanje javne infrastrukture kao nužne za funkcioniranje grada, istraživanje odnosa urbanog i prirodnog u kontekstu klimatskih promjena, istraživanje mogućnosti kretanja i komuniciranja

EKSPERIMENTIRANJE

_Interpretacija situacije u kontekstu novih sadržaja, prostora i potreba zajednice

_Definiranje konteksta

_Varijante i scenariji korištenja javnog prostora

TIJEK SEMESTRA

3. RAZRADA I PROVJERA (7 tjedana)**Postizanje rezultata i promišljanje posljedica projekta**

RAZRADA I PROVJERA IDEJNOG CJELOVITOG RJEŠENJA JAVNOG PROSTORA

- _Razrada rješenja na odabranom javnom prostoru: prostorna, predmetna i komunikacijska dimenzija
- _Evaluacija, provjera i predviđanje posljedica rješenja

PROTOTIPOVI

- _Scenariji, mockup, makete, modeli
- _Prostorni prikazi kroz scenarije uređenja i višenamjensko korištenje prostora te promjenu slike prostora kao posljedica promjena godišnjih doba i načina korištenja

KATALOŠKI PRIKAZ

- _Kataloški prikaz s tehničkim rješenjima urbane opreme te sustava informiranja i komunikacije (signalizacija i prostorne grafike), iskazom materijala i vegetacije

EVALUACIJA I SAMOEVALUACIJA

- _Završna prezentacija idejnog cjelovitog rješenja - komentari gosta kritičara i samoevaluacija

IDEJNO CJELOVITO RJEŠENJE JAVNOG PROSTORA UNUTAR SKUPA BLOKOVA DONJEGA GRADA

- _Sadrži: tlocрте, presjeke, poglede, prostorne prikaze i detalje
- _Scenarije uređenja i višenamjenskog korištenja prostora
- _Promjene slike prostora kao posljedicu promjena godišnjih doba i scenarije korištenja prostora
- _Tekstualni prikaz koji slijedi metodologiju

ZAJEDNIČKA PREDAVANJA KUPPPA I DIZAJN SKUPA

Uvod u kolegij STUDIO IV – Pejzažna arhitektura _dr. sc. **Bojana Bojanić Obad Šćitaroci**, red. prof.

Sociologija prostora _dr. sc. **Anka Mišetić**, red. prof.

: tranzicije / participativne prakse / otpornost _ metode istraživanja _ mr. sc. **Ivana Fabio**, izv. prof.

Inkluzivni dizajn _ Participativni dizajn _ Dizajn bez stigmatizacije _ mr. sc. **Sanja Bencetić**, izv. prof.

Urbanistički model obnove Donjega grada – Blok 19 _ dr. sc. **Sanja Gašparović**, izv.prof.; dr. sc. **Tihomir Jukić**, red. prof.

Resimbolizacija grada nakon potresa _ dr. sc. **Ivana Podnar**, pred.

Suvremena perivojna arhitektura / Kontekst_Koncept_Ideja _ dr. sc. **Bojana Bojanić Obad Šćitaroci**, red. prof.

Identitet i prostor _ **Dina Milovčić**, asist.; **Andrija Mudnić**, asist.

Interdisciplinarni pristup u edukaciji projektanata _ **Iva Kostešić**, asist.

MADE IN – Crafts & Design Narratives _ **Koraljka Vlajo**

Materijali i konstrukcije u perivojnoj arhitekturi _ dr. sc. **Damir Krajnik**, red. prof.

Urban Design – suvremene teme i pristupi _ dr. sc. **Alen Žunić**, doc.

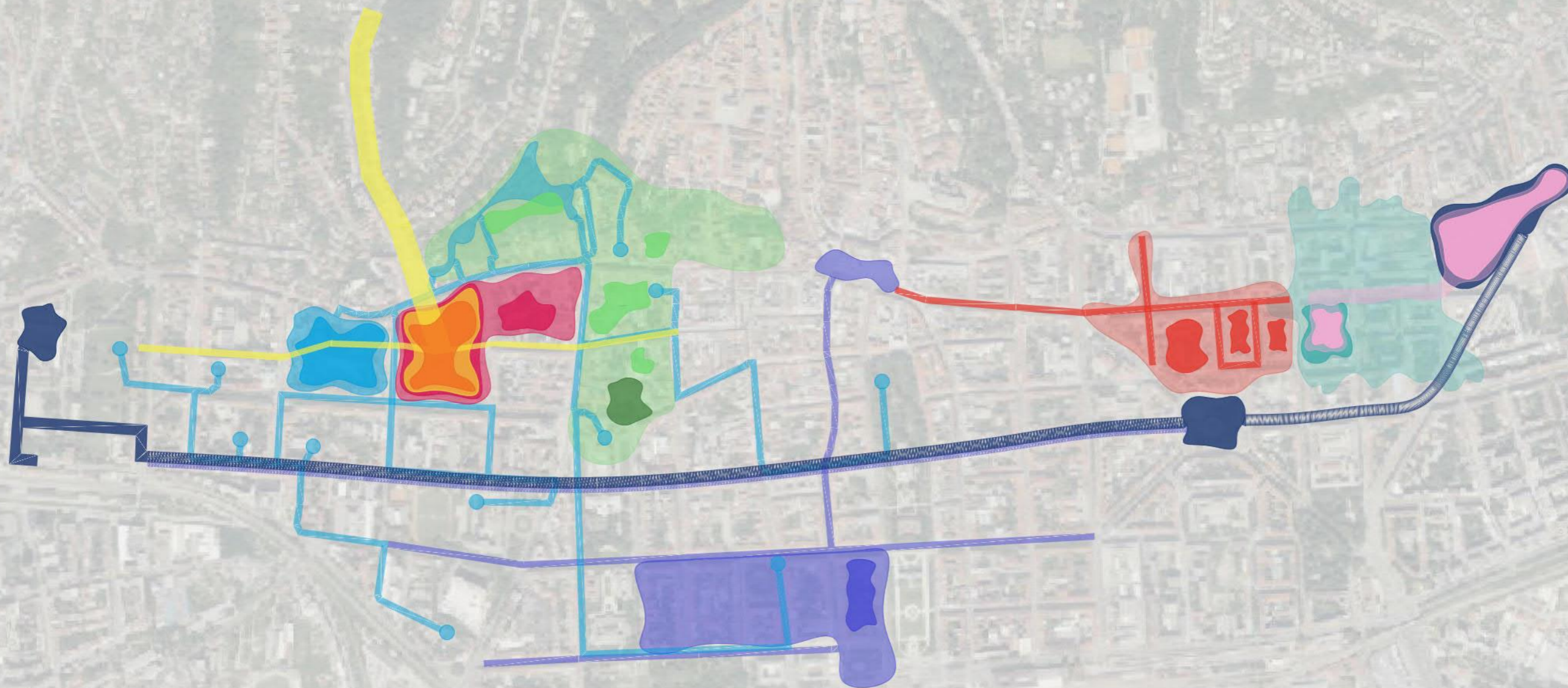
ZAVRŠNE PREZENTACIJE STUDENTSKIH PROJEKATA PARALELNE RADIONICE

STUDENTSKI RADOVI

STUDENSKI RADOVI**TRŽNICA KULTURE****ČVENK – Blok pod Britancem****OSTAVIMO TRAG. – Aktiviranje javnog prostora donjogradskih blokova usmjeravanjem kretanja.****ZAGREBAČKA HOBOTNICA****ZGR8 (Zagreb is great)****DINAMO ZAGREB – Oblikovanje novog prometnog sustava kreiranjem adekvatne biciklističke mreže na području Donjeg grada****MINIMEGABLOK****SINERGIJA GRADA LJUDI – Stvaranje kvalitetnije mreže javnih površina postupnom destimulacijom prometa i revitalizacija unutrašnjosti blokova na području Martićeve ulice****NOVI PULS – Revitalizacija bloka „Ledana”****STARI PROSTOR – NOVE DIMENZIJE****NAPOMENA: SVE PUBLIKACIJE DOSTUPNE SU PREKO QR KODA PRILOŽENOG U NASTAVKU UZ SVAKI STUDENSKI RAD.**

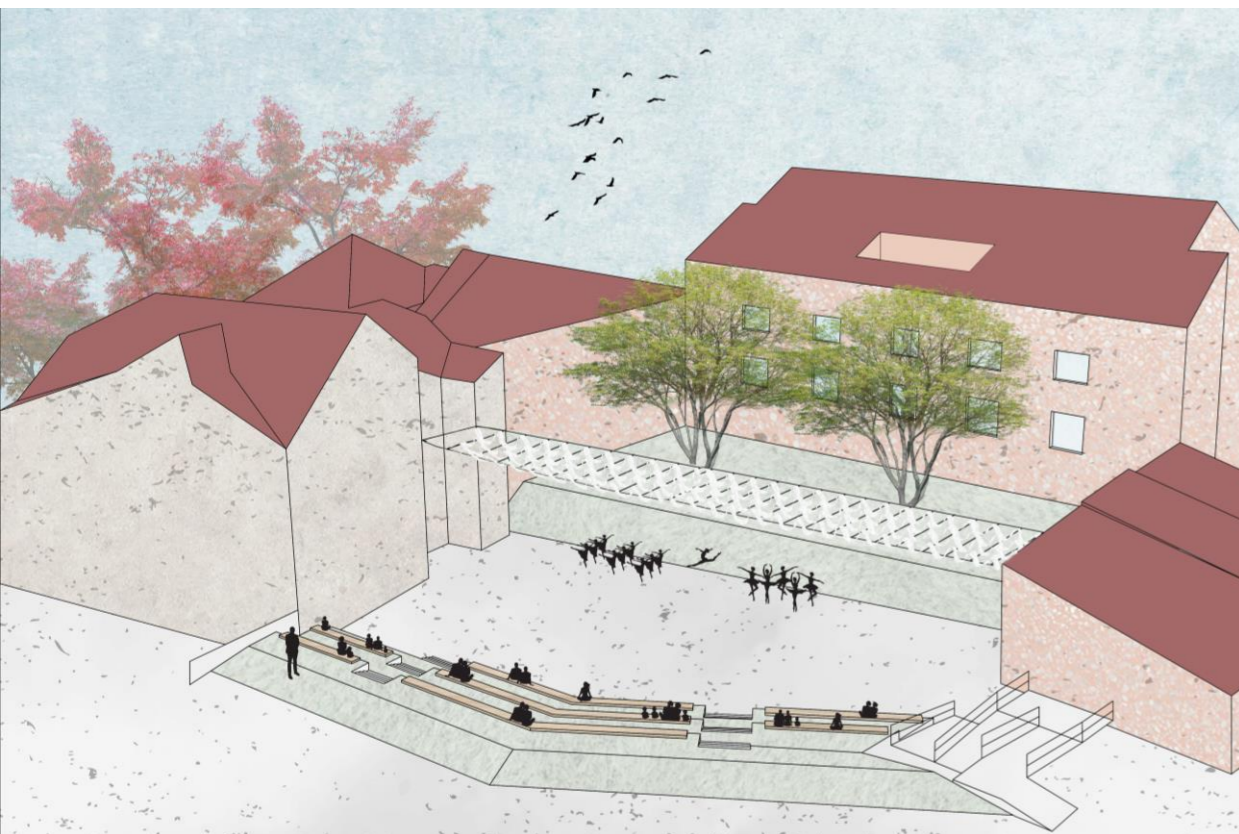

- TRŽNICA KULTURE
- ČVENK
- OSTAVIMO TRAG
- ZAGREBAČKA HOBOTNICA
- ZGR8
- DINAMO ZAGREB
- MEGAMINI BLOK
- SINERGIJA GRADA I LJUDI
- NOVI PLUS
- STARI PROSTOR - NOVE DIMENZIJE

TRŽNICA KULTURE

Fran Hodalj, Sanja Hokal, Luka Jugovac, Karlo Jelić, Lucija Pezer, Maja Štefanić

Mentor(i) AF: Kristina Perkov, Dina Milovčić, Nika Pavlinek

Uslijed pandemije COVID-19, velike promjene odrazile su se, između ostalog i na kulturni sektor. Za posljedicu, mnoge kulturne ustanove ostaju bez mogućnosti reproduciranja sadržaja te publike, a samostalni umjetnici bez primanja. Umjetnost se nalazi u oprečnoj situaciji, gdje zainteresiranost i ulaganja u opstanak izostaju, iako su kulturni sadržaji poželjni.

Problematiku opstanka umjetnosti i kulturnih sadržaja u post pandemijskom svijetu propitujemo kroz prostorne intervencije koje će iznova približiti korisnicima kroz participaciju svih sadržajima za sve. Intervencije usko povezujemo s različitim shvaćanjima pojma kulture, te se to održava odabirom bloka Z2 koji se ističe brojim ateljeima. Blok se sastoji od 12 prostora gradskog vlasništva. Godine 1967. dotadašnja tvornica kože pretvorena je u kompleks ateljea, čiji su originalni postav činili Kožarić, Vulas i Ujević. Ateljei su maleni, površine do 70 m² i nepristupačni, a kao problem se ističe i loš odnos među umjetnicima. Intervencijama unutar bloka pokušava se odgovoriti na zateknute probleme.

Tržnica Kulture

Idejno cjelovito rješenje javnog prostora unutar skupine blokova Donjeg grada

Prva zona - Tržnica Ateljea

Tržnica Ateljea koristi se kao prostor za edukaciju građana o umjetnosti kroz predavanja i radionice te omogućuje izlaganje radova umjetnicima iz ateljea kroz redovite izložbe. Koristi se kao prostor za edukaciju građana o umjetnosti kroz predavanja i radionice.

Druga zona - Stvaraonica Kulture

Prostor se mjerilom prilagođava djetetu, te postaje produktivak dječjeg vrtića. Na konstrukciju četirne uzdi pričešena su platna koja postaju lulašve za djecu. Klupe u parku, blagim bojama, naznačuju da su namjerene djetetu. Ciljani prostor za djecu.

Treća zona - Art Park

Park je prostor za odmor i uživanje u prirodi, ali isto tako i prostor za izložbe oslikanih panela. Osim klupa, rasvjetle i koševa za smeće, park ima fiksne panele, koji se smiju oslikavati od strane lokalnih umjetnika.

Četvrta zona - Trg Kulture

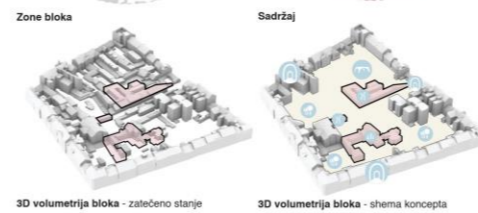
Trg Kulture pruža prostor za događaje poput kazališnih predstava, baleta i koncerata. Ukopane poligonarne tribine, prostor su gledališta, a na najnižoj kati, smještena je pozornica. Akustici pridonose postojeca stabla iza pozornice.

Uvod u projekt

Koncept

Usljedom pandemije COVID-19, velike promjene odrazile su se, između ostalog, na kulturni sektor. Za posljedicu, mnoge kulturne ustanove ostaju bez mogućnosti reproduciranja sadržaja te publike, a samostalni umjetnici bez primanja. Umjetnost se nalazi u oprečnoj situaciji, gdje zainteresiranost i ulaganja u opstanak zastoju, iako su kulturni sadržaji poželjni. Problematiku opstanka umjetnosti i kulturnih sadržaja u post pandemijom svijetu propitujemo kroz prostorne intervencije koje će se iznova približiti korisnicima kroz participaciju svih i sadržajima za sve.

Intervencije usko povezujemo s različitim shvaćanjima pojma kulture, te se to održava odabirom blokova Z2 koji se ističe brojnim ateljeima. Blok se sastoji od 12 prostora gradskog vlasništva. Godine 1967. dotadašnja tvornica kože pretvorena je u kompleks ateljea, čiji su originalni postav čnili Kozarić, Vuks i Ujević. Ateljeji su maleni, površine do 70 m² i nepristupačni, a kao problem se ističe i loš odnos među umjetnicima. Intervencijama unutar bloka pokušava se odgovoriti na zateknete probleme.

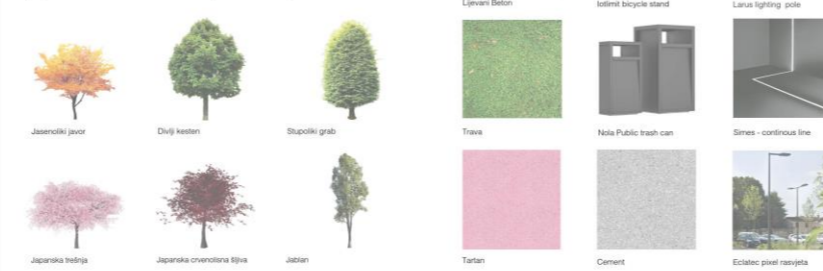
Idejno rješenje

- granica obuhvata
- okolina izgradnja
- izgradnja u toku
- ateljeji + vrtić
- okolo javni prostor
- kolni pristup bloku
- pešački pristup bloku
- rub konditora
- betonski oplošnici
- trava
- tartan
- cementna smjesa s recikliranim opekama
- paviljon
- klupa
- stablo
- podna rasvjetna tijela
- rasvjetna tijela
- koš za smeće

Katalog materijala

Unutar bloka počće se održati pristup odabiru materijala, te se popločenje izvodi upotrebom materijala suštine izgradnje, a ozelenjene površine se dodatno proširuju. Postojeće visoko zelenilo se zadržava, a sadnja novih stabala predviđena je s istim vrstama koje su zateknete u bloku. Urbana oprema ostaje jedinstvena i suplinalna, kako bi što veći naglasak ostao na umjetnicima. Veća pažnja pridaje se odabiru klupa, paviljona i tribina koji ujedno služe kao elementi za aktivaciju bloka i sadržaja.

Prva zona - Tržnica Ateljea

Tržnica Ateljea koristi se kao prostor za edukaciju građana o umjetnosti kroz predavanja i radionice te omogućuje izlaganje radova umjetnicima iz ateljea kroz redovite izložbe. Koristi se kao prostor za edukaciju građana o umjetnosti kroz predavanja i radionice te omogućuje izlaganje radova umjetnicima iz ateljea kroz redovite izložbe.

Druga zona - Stvaraonica Kulture

Prostor se mjerilom prilagođava djetetu, te postaje produktivak dječjeg vrtića. Na konstrukciju četirne uzdi pričešena su platna koja postaju lulašve za djecu. Klupe u parku, blagim bojama, naznačuju da su namjerene djetetu. Ciljani prostor za djecu.

Treća zona - Art Park

Park je prostor za odmor i uživanje u prirodi, ali isto tako i prostor za izložbe oslikanih panela. Osim klupa, rasvjetle i koševa za smeće, park ima fiksne panele, koji se smiju oslikavati od strane lokalnih umjetnika. Park je javno dostupan prostor u svakom trenutku. Parku nije potreban sadržaj, kako bi bio posjećen i to se ističe kao njegova kvaliteta.

Četvrta zona - Trg Kulture

Trg Kulture pruža prostor za događaje poput kazališnih predstava, baleta i koncerata. Ukopane poligonarne tribine, prostor su gledališta, a na najnižoj kati, smještena je pozornica. Akustici pridonose postojeca stabla iza pozornice. Tribinama se pristupa preko stuba i rampe. Tako su svi korisnici dobrodošli, zahvaljujući inkluzivnom dizajnu.

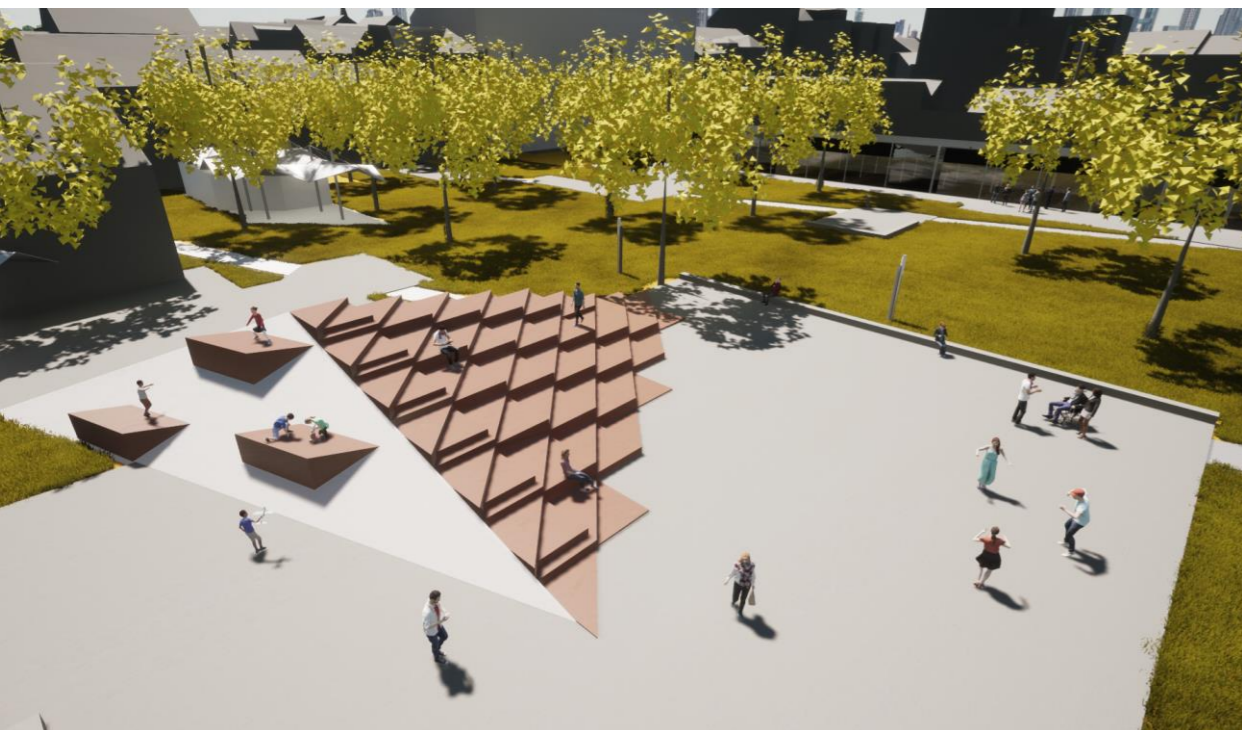

ČVENK Blok pod Britancem

Marija Čop, Mariela Topić, Nikola Škarec, Vid Šešelj, Andrija Stanković, Iva Stanković

Mentor(i) AF: Ana Sopina, Andrea Hercog, Andrija Mudnić

Fenomen sekundarne strukture - sekundarnog "grada" unutar bloka afirmira se kroz reminescenciju na postojeći otisak – blueprint, sadržavajući memoriju prostora kroz topografiju i blagim usmjeravanjem kretanja. Istraživanjem odnosa dionika unutar bloka, ponajviše u kontekstu Ilice i Britanskog trga, u bloku su postavljeni sadržaji koji će ispunjavati potrebe korisnika. Otisak u prostoru, u negativu se zonira u aktivne zone kretanja (popločenje) i zelene zone (visoko i nisko zelenilo). U prostoru se strukturiraju paviljoni koji se pozicijom, orijentacijom i veličinom prilagođavaju neposrednom kontekstu unutar bloka, a prihvaćaju raznovrstan program. Sjeverna zona je restrukturirana u vidu održivosti i vibrantnosti, ispreplitanje raznih programa i nejednoznačnog kretanja daje prostoru dimenziju aktivnog istraživanja i korištenja.

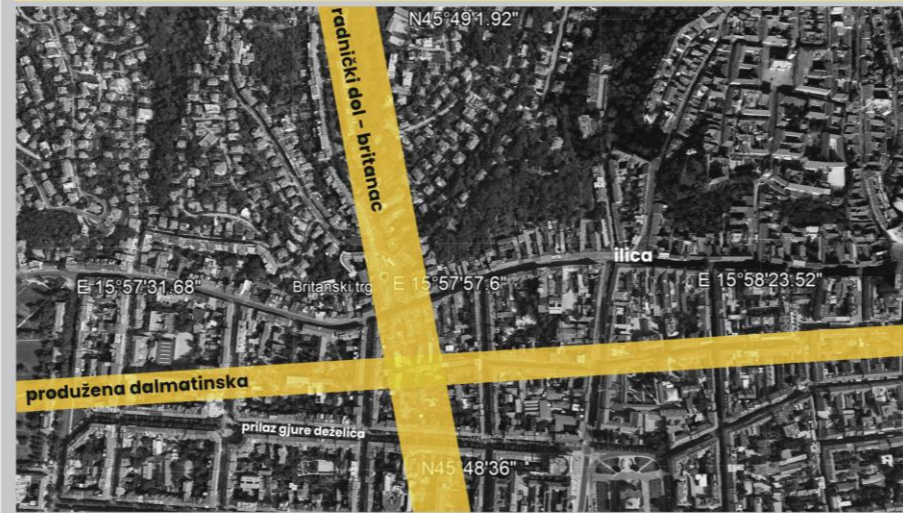
Čvenk

Blok pod Britancem

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Srednjoškolski studij "Arhitektura i urbanizam"; Studio IV. Pejsajzna arhitektura; 6. semestar; akademska godina 2020/2021.; idejno cjelovito rješenje javnog prostora unutar skupine blokova Donjeg grada; voditeljica: asist. Ana Sopina, mag. ing. arch.; asist. Andrea Herceg; asist. Andrija Mudrić; studenti: Marinela Topić; Nikola Škarec; Viki Šešelj; Andrija Stanković; Marija Čop; Iva Stanković

In medias res zone

BLOK U GRADU

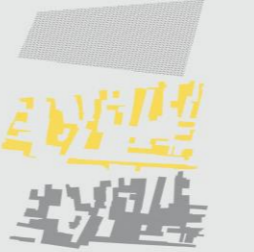
Na sjeveroistoku Donjeg grada, između uličnih pravaca ilice i Deželićeve, podno Britanskog trga, smjestio se karakterističan amorfno heterogeni blok. Blok je opisan čvrstim obodnom, prelietno historičističkom izgradnjom, dok je unutrašnjost podijeljena na sjevernu i južnu zonu pravcem Dalmatinske ulice. U južnoj zoni se nalazi nekoliko većih objekata (vrtić, višestambene zgrade) koje su okružene popratnim javnim prostorima - zelenilom, parkingom i privatnim vrtovima. U sjevernoj zoni se nalazi zamršeni sustav zastarele popratne izgradnje spremišta, ugostiteljskih objekata i nekolicina obita. Vizija bloka se sastoji u redefiniranju i aktiviranju upravo sjeverne zone bloka, probijanju pravca Dalmatinske te organskog prožimanja sjeverne i južne zone. Ideja intervencija u bloku je istovremeno prožimanje bloka u strukturu blokova donjeg grada, te u prožimanje u heterogeno unutrašnjost.

Sjeverna zona je većim dijelom običena popratne izgradnje koja je neodrživa i neuporabljiva u većoj mjeri, vatorizirani su objekti novogradnje i oni koji su u aktivnom korištenju. Idejno rješenje se bazira na novom javnom prostoru koji prihvaća sve sadržaje koji su već u bloku postojali, a uvodi i neke koji su nedostajali. Stvara se

raster: trokut (simbolika bloka)

otisak postojećih praznina - prolaza; popločenje

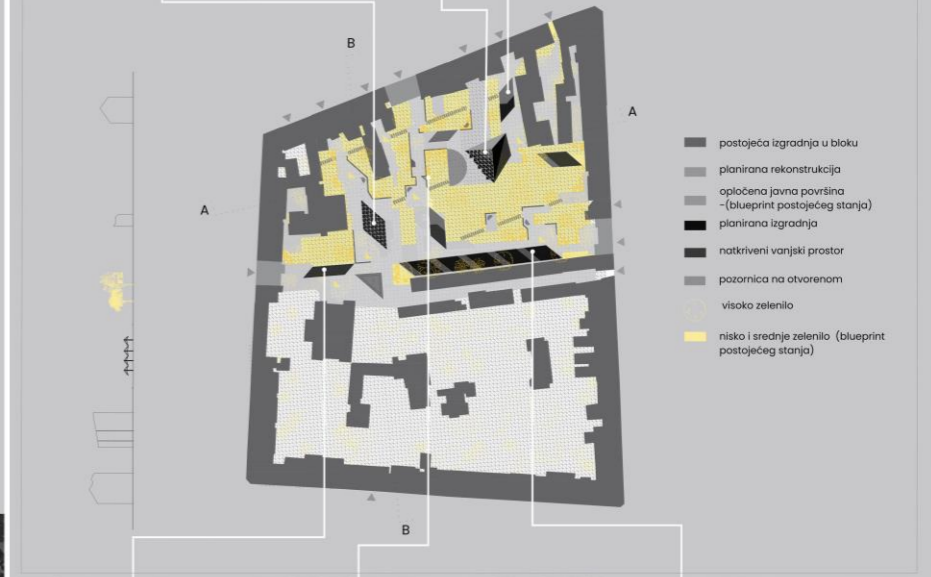
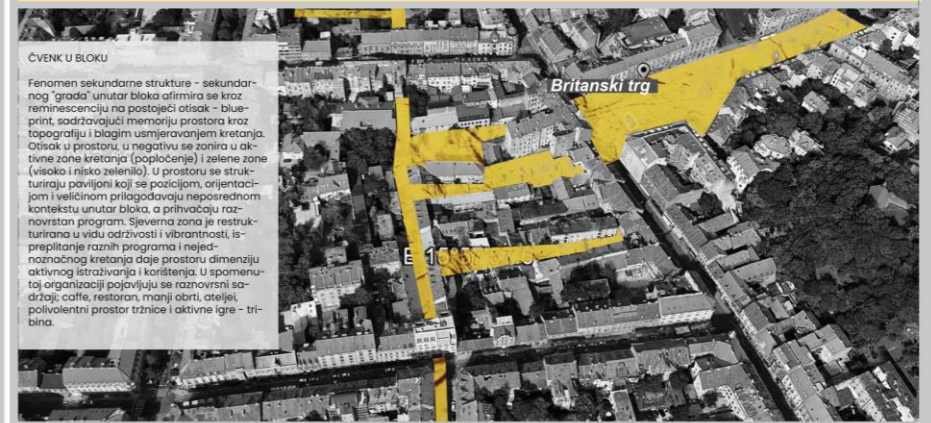
otisak postojeće izgradnje: zelenilo

Čvenk

ČVENK U BLOKU

Fenomen sekundarne strukture - sekundarnog "grada" unutar bloka afirmira se kroz reminiscenciju na postojeći otisak - blueprint, sadržavajući memoriju prostora kroz topografiju i blagim usmjeravanjem kretanja. Otisak u prostoru, u negativu se zoni u aktivne zone kretanja (popločenje) i zelene zone (visoko i nisko zelenilo). U prostoru se strukturiraju paviljoni koji se pozicijom, orijentacijom i veličinom prilagođavaju neposrednom kontekstu unutar bloka, a prihvaćaju raznovrstan program. Sjeverna zona je restrukturirana u vidu održivosti i vibrantnosti, ispreplitanje raznih programa i nejednoličnog kretanja daje prostoru dimenziju aktivnog istraživanja i korištenja. U spomenutoj organizaciji pojavljuju se raznovrsni sadržaji: cafe, restoran, manji obrti, ateljei, polivalentni prostor tržnice i aktivne igre - tribina.

ulazi u blok

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Prediplomski studij "Arhitektura i urbanizam"; Studio IV. Pejsajzna arhitektura; 6. semestar; akademska godina 2020/2021.; idejno cjelovito rješenje javnog prostora unutar skupine blokova Donjeg grada; voditeljica: asist. Ana Sopina, mag. ing. arch.; asist. Andrea Herceg; asist. Andrija Mudrić; studenti: Marinela Topić; Nikola Škarec; Viki Šešelj; Andrija Stanković; Marija Čop; Iva Stanković

OSTAVIMO TRAG. - Aktiviranje javnog prostora donjogradskih blokova usmjeravanjem kretanja

Ante Beović, Viktorija Genzić, Nina Grabovac, Andrea Junaković, Mila Skalić Acuna, Emma Vručinić

Mentor(i) AF: Kristina Perkov, Dina Milovčić, Nika Pavlinek

Prilikom obilaska donjogradskog bloka Z22, moguće je uočiti zanimljive ostavljene tragove u prostoru kao što su otisci dlanova na zidu ili točkice po podu. Inspirirani tragovima, zapitali smo se kako se definira ta riječ. Definicija glasi da je trag otisak stopala, noge, kotača i slično na nekoj površini. Trag je također ostatak onog što je postojalo ili pak karakteristično obilježje nekog utjecaja ili prošlog vremena.

Fokus projekta “Ostavimo trag” je iskustvo prostora omogućeno kretanjem — vrlo sporim kao i brzim — čime ostavljamo svoj trag u prostoru, tj. dajemo značenje tom prostoru kao što on daje korisniku. Korisnik osim što ostavlja trag, prvenstveno prati postavljene tragove unutar bloka. Motiv praćenja i ostavljanja traga potaknut je osjećajem, dok su osjećaji postignuti osjetilima. Svako osjetilo ili trag je različitog intenziteta na određenoj lokaciji pa time se na svakoj zoni daju izraženije osjetiti vizualni, auditivni, taktilni, ol-faktivni, gustativni, vremenski trag ili pak trag kretanja.

Ostavimo trag.

Projekt analizira dva bloka na zapadnoj djeli Donjeg grada Zagreba, Z22 i Z23. Smještene su uz Iću. Prilikom razrade projekta, blok Z22 je fokusna točka za kojeg je izrađeno idejno rješenje.

Analize.

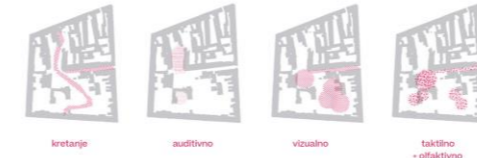

Fokus projekta

Fokus projekta je bistvost prostora omogućeno kreiranjem dimenzivno ostavljeno svoj trag u prostoru. Konkretno odnosi se na ostavljanje traga, prvenstveno prilikom postavljanja tragova unutar bloka. Motiv preseljenja i ostavljanja traga potaknuti je osjećajem. Svako osjetilo ili trag je različitoj intenziteta na određenoj lokaciji pa time se na svakoj zoni odnosi izražavanje osjetiti vizualni, auditivni, taktilni, olfaktivni, gustastveni i vremenski trag kretanja.

Analize korisnika

VRSTIŠTOST KORISNIKA	VRŠTILNI KORISNIK	PROJEKCIJSKI KORISNIK	VRŠTILNI KORISNIK
POSJETILAC	POSJETILAC	POSJETILAC	POSJETILAC
POSJETILAC	POSJETILAC	POSJETILAC	POSJETILAC
POSJETILAC	POSJETILAC	POSJETILAC	POSJETILAC

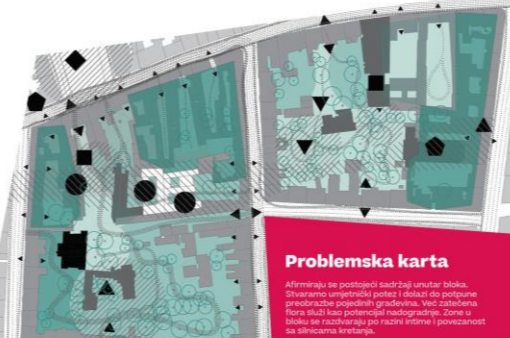
"Every touching experience of architecture is multi-sensory... architecture involves several realms of sensory experience which interact and fuse each other."
 - Juhani Pallasmaa, The Eyes of the Skin - Architecture and the Senses

- D dodi
- DV dvorište
- ZAZ zajedničko za zajednicu
- ZO zelena oaza
- G igra
- PQ pitoreskno

Nakon detaljnih analiza prostora, proučavanja referentnih primjera te definiranja zona unutar bloka, dolazimo do izrade karte sintagmi nastale na temelju dvaju različitih karta koje sadrže imena sintagmi prostora te služi za stvaranje brzog i intuitivnog sklopa o prostoru jer je samog ulaska u razradu idejnog rješenja. Stvorili smo šest sintagmi kojima smo okarakterizirali svaki prostor unutar bloka. Nazivane su dvorište (DV), zajedničko za zajednicu (ZAZ), dodi (D), igra (G), zelena oaza (ZO) te pitoreskno (PQ).

- mješovita namjena pretežno poslovna
- javna i društvena
- afirmirani sadržaji
- umjetnički potezi
- kućurni sadržaji
- ugostiteljski sadržaji
- sportski sadržaji
- trgovački sadržaji
- obrazovni sadržaji
- kreativni sadržaji
- polujavni karakter
- privatni karakter
- kolonij
- izgrađena livan bloka
- rubna izgrađena
- uljecajna izgrađena
- izgrađena za prenamjenu, potencijalna izgrađena za obnovu
- visoko zelenilo
- glavni ulaz
- sporedni ulaz
- silnica kretanja
- mjesto okupljanja
- točke odluke
- javni karakter

Problemska karta

Afirmiramo u postojećim sadržajima unutar bloka. Stvaramo umjetnički potezi i dolazi do potpune prenamjene postojećih građevina. Isto istočena zona služi kao potencijalni nadogradnje. Zona u bloku se razvija po razini i povezanost sa sličnima kretanja.

Rješenje.

- 4 ulazi i izlazi
- postojiće zelenilo
- novi zelenilo
- smilje
- lavanda
- zelenilo
- uljecajni sadržaji
- opločenje lijevanim betonom
- uljecajni sadržaji
- klupica
- rasvjetno tijelo
- koš za smeće
- signalizacija
- 1 terasa kafića
- 2 trg
- 3 pozornica
- 4 atelje
- 5 zelena oaza
- 6 parkiralište bicikla
- 7 dječji vrtić
- 8 dječji park "RUMEN"
- 9 drvena paľuba
- 10 zajednički vrtovi stanara
- 11 prolaz-nadstrešnica ispred javnih stanova

Katalog materijala

Opisnici u ovom katalogu, kao i njihova boja, služe za upućivanje na materijale koji se koriste u projektu. Materijali su opisani prema njihovim karakteristikama i boji. Ukoliko materijal za izradu i pogledite za detaljnije. Osim upućivanja na materijale, katalog također sadrži i fotografije materijala koji se koriste u projektu.

- Stabla lipe, bujice, dvijeje kestena i crvenoliste šljive.
- Dvijeje lipe, bujice, dvijeje kestena i crvenoliste šljive.
- Mješavina peteraljne kostice, bršljana, gljivice, smilja i poljskog cvijeta na tlu.
- Signalitika s južnog ulaza, Medulićeva.
- Signalitika sa sjevernog ulaza s lica.
- Signalitika sa istočnog ulaza, Kačićeva.
- Klupa bez naslona izgrađena od betona.
- Kanta za odlaganje otpada.
- Rasvjetno tijelo visine 3,5 metara.

Vizualizacije bloka

Kolaborativne 3D vizualizacije poboljšavaju shvaćanje bloka. Vizualizacije su izrađene u suradnji s arhitektima i dizajnerima. Vizualizacije su izrađene u suradnji s arhitektima i dizajnerima.

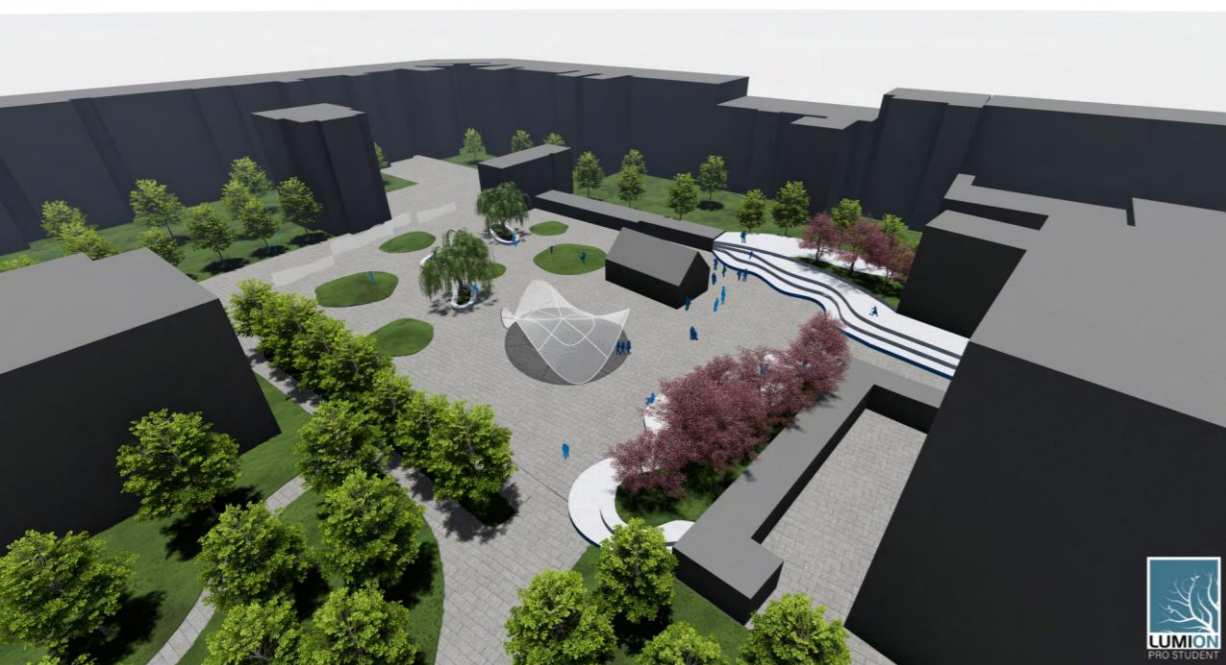

ZAGREBAČKA HOBOTNICA

Lana Milinović, Ivona Roca, Danica Runac, Ivana Šilić, Mia Šolaja, Lucija Tadić

Mentor(i) AF: Ana Sopina, Andrea Hercog, Andrija Mudnić

Zagrebačka hobotnica predstavlja projekt rješenja stvaranja javnih prostora sa uzorom iz podzemnog svijeta. Ideja krakatog stvorenja nastala je kao odgovor na najveće probleme Donjeg grada - potresene vanjštine i zapuštene unutrašnjosti, što je izazvalo pitanje hoće li se korisnici sa tim čudovištem sprijateljiti i podići standarde Donjeg grada ili će od njega pobjeći. Naša želja bila je promijeniti negativne konotacije koje postoje vezane uz riječ hobotnica.

U našem konceptualnom rješenju, pretpostavka je da se sa hobotnicom sprijateljemo te samim time stvaramo model intervencija koji se može primijeniti na cijelom Donjem gradu i drugim prostorima blokovske strukture. Koncept se fiksira na zapadni dio Donjeg grada gdje hobotnica sa Rokovim perivojem kao glavom širi svojih osam krakova na blokove Donjeg grada kojima je potrebna regeneracija, a završavaju sa već definiranim, javnim i zelenim površinama Donjeg grada.

Skladno ideji, terminologijom anatomije hobotnice objasnili smo svoje intervencije. Krakovi stvaraju putanje, pipci postaju segmenti blokova koji dobivaju novo značenje Octopus's gardena, tintom kao tajnim oružjem hobotnica valorizira i čuva identitete prostora, odnosno sugerira potrebnu promjenu. Kamuflaža kao sposobnost hobotnice primjenjuje se kroz vegetaciju i njene različite oblike, materijale, boje ili teksture.

Analizom namjena, povijesnog konteksta, arhitektonskih i urbanističkih planova, zelenila i puteva i barijera, nastalo je novo rješenje prikazano na primjeru bloka sa Likovnom akademijom koji ima veliku važnost najstarije i najznačajnije umjetničke visokoobrazovne institucije u Hrvatskoj, a sa spojem na Ilicu komunicira urbanitet grada sa umjetnošću.

ZAGREBAČKA HOBOTNICA

idejno cjelovito rješenje javnog prostora unutar skupa blokova Donjega grada:

Octopus's Garden

Zona srednjeg intenziteta

Zona niskog intenziteta

Zona visokog intenziteta

idejno cjelovito rješenje javnog prostora unutar skupa blokova Donjega grada:

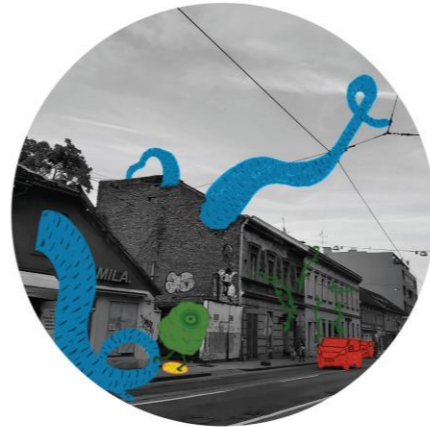
ZAGREBAČKA HOBOTNICA

Potres u Zagrebu nije promijenio samo kompletnu vizuru našeg grada. Osim što je u samo par sekundi grad dobio potpuno novi i nepoznat izgled, u našim očima došlo je i novu stanovnicu koja se smjestila u sada ruševne građevine uz koje smo nekad bezbrižno prolazili. Našu novu stanovnicu protumačili smo kao krakatu neman koja vrebala prati

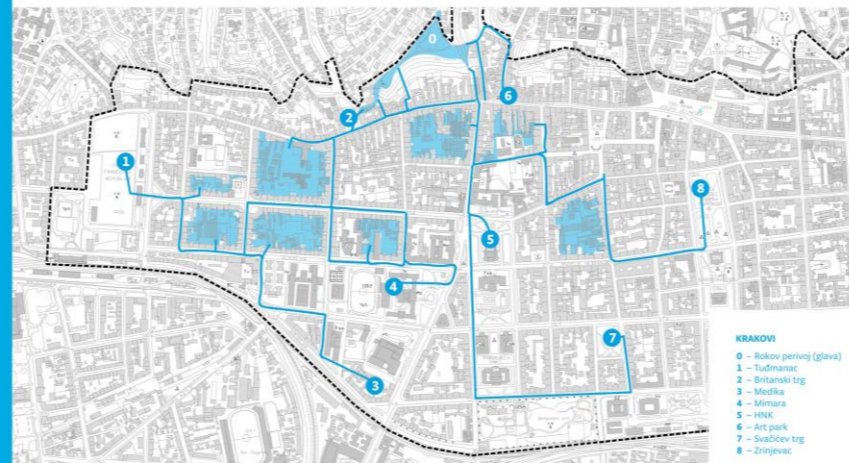
svaki naš pokret iz novonastalih pukotina. Vignje sve više odmiče, stanje se ne poboljšava, a ona je sve bliže da nas dohvati svojim krakovima. Što možemo učiniti? Kako možemo spašavajući sebe spasiti i svoj grad? Hoćemo li se pokušati sprijatelji s našom novom stanovnicom ili ćemo od nje bježati?

HOBOTNICA KAO... reakcija na problem / pristup intervenciji

U našem projektu mi smo se odlučili sprijatelji s hobotnicom. Ona traži potencijal u već postojećim i revitalizira prostore koji nisu trenutno aktivirani i tako se pojam hobotnice od reakcije na problem transformira u pristup naše intervencije. Htjeli smo kreirati model intervencija koji bi se mogao primijeniti svugdje, ovisno o karakteru prostora, a kao elemente analize i prilagodbe odlučili smo koristiti terminologiju anatomije hobotnice. Daljnjim istraživanjem o njenim karakteristikama i sposobnostima stvoren je pojmovnik koji je omogućio daljnji razvoj projekta.

lokacija hobotnice u Donjem gradu:

- KRAKOVCI**
- 0 - Blokovi perivoj (glava)
  - 1 - Tudmanac
  - 2 - Britanski trg
  - 3 - Medika
  - 4 - Mimara
  - 5 - HNK
  - 6 - Art park
  - 7 - Svačićev trg
  - 8 - Zrinjevac

pojmovnik:

- 1 Octopus's Garden**
Za prvi od pojmovna kao dodatnu inspiraciju poslužili smo se pjesmom Octopus's Garden grupe The Beatles koja nam je postala temelj projekta. Inspiracija za pjesmu Ringo je sinaka prilikom krsanja, u razgovoru sa kapetanom broda koji mu je pričao o nevakama hobotnice. Naudio je da su hobotnice kolektivni da ih privlače svjetlacavi predmeti i kamančići. Iste sakupljaju i odnose u svoj "vrt" ili "kolekciju" te grade neku vrstu stave ili skloništa. Tad se baš poput nje i sam Ringo poželio sakriti ispod mora u neku pakotnu u stjeni i iz te misli stvorila se pjesma. Isto tako je i ova naša hobotnica-građevinja postala naš spasitelj.
- 2 krakovi**
Definiraju putanje kojima prolazimo, odnosno walkspace ili prostor prolaska radi dolaska do nekog cilja. Osim krakova proteže se ulicama Donjeg grada, a njihove krajnje točke nalaze se na mjestima velike cirkulacije ljudi. Hobotnica prolazi, zastaje i lepi se na određene prostore kojima je nužna obnova.
- 3 regeneracija**
U slučaju gubitka kraka, hobotnica ga ima sposobnost regenerirati. Tako i u prostoru ona ova nestalo vraća u život stvarajući nove ambijente, ali održavajući postojeće karaktere i identitete.
- 4 tinta**
Njeno tajno oružje za borbu protiv neprijatelja odn. posljedica potresa. Nju koristi kao alat valorizacije prostora i obilježja i liti donjegradske identitete povećavajući kvalitetu života.
- 5 pipci**
Pipci predstavljaju točku, tj. mjesto u prostoru gdje se događa promjena. Krajnje točke pipaka su već definirani zeleni prostori koji su važni u održavanju ekološke raznolikosti.
- 6 kamuflaža**
Sposobnost kamuflaže iskoristena je kroz vegetaciju i urbanu opremu blokova. Njome se uklopa ili ističe, mijenja se materijal, tekstura, boja i stvaraju novi ambijenti.

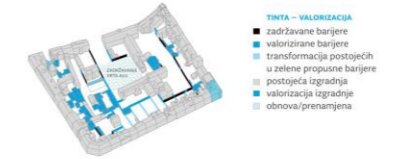
ARHITEKTONSKI FAKULTET Sveučilišta u Zagrebu, ul. gofina 2000/2001, Hrvatska
MAGAZINARSKI ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ
PISANJE I ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ
PISANJE I ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ

ARHITEKTONSKI FAKULTET Sveučilišta u Zagrebu, ul. gofina 2000/2001, Hrvatska
MAGAZINARSKI ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ
PISANJE I ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ
PISANJE I ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ

idejno cjelovito rješenje bloka Akademije likovnih umjetnosti:

Octopus's Garden

Octopus's garden, glavni motiv pjesme grupe The Beatles, u kojoj oni dočaravaju sliku prirodnog staništa hobotnice te opisuju njen ambijent i osjećaje koje on uzrokuje. Koristi se uz sva ostala obilježja hobotnice, kao pristup oblici te promjenom na primjenu bloka Akademije likovnih umjetnosti. Zajedno sa postojećim kameničima, hobotnica sakuplja i nove kako bi stvorila svoj svijet - Octopus's Garden. Taj vrt stvara se kroz pejzažne elemente i prirodno implicira u gosti prostor unutrašnjosti bloka Donjeg grada zbog čega hobotnica svakom pojednom bloku pristupa otvoreno.

analiza

Analizom bloka, hobotnica istražuje elemente koji definiraju prostor, od inštancija divovskih barjera vegetacije. Površni značajski kao najviše je najjačanje umjetničke visokoobrazovne institucije već je definiran. Iako oštećen u potresu, regenerira se i nadopunjuje postojećim najčešćem - ALUKATORUM i PUP-om iz 1984. godine. To je prostor na kontaktu s ulicom i u gradskom i umjetničkom zbog čega ambijent djeluje toplo i opušajuće, no prostor oko je nedefiniran prostor - nešto javne, nešto privatne namjene. Tu se otvara prostor za baratanje interaktivnim prostorima koji definiraju i novu urbanu opremu.

- postojeća izgradnja
- natječaj ALUKATORUM funkcionalna
- potreba za obnovom
- privatni vrtovi
- gabariti podzemne garaže, 200 m² m²
- popločenje
- gumene podne obloge
- travnata površina
- kaskade - srednji intenzitet
- prostori za sjedenje
- skulptura
- bazen
- obilježje za sjedenje s vegetacijom u središtu
- parkirno mjesto
- parking za bicikle
- paviljon
- žalonska vrba (salix babylonica L.)
- ružmarinosa vrba (salix rosmarinifolia)
- obična breza (betula pendula)
- poljski jasen (fraxinus angustifolia)
- jablan (populus nigra italica)
- lipa cordata (tilix cordata)
- lipa sročilica (tilix cordata)
- japanska trešnja (prunus serrulata)
- soulanginova magnolija (magnolia soulangiana)
- dimolinski javor (acer palmatum)

rješenje

Zapadni dio bloka tvori linearni park s kaskadama kao interaktivnim predmetom za sjedenje i održavanje manjih događanja. Tu se, na krakovu intenziteta, pojavljuju i paviljoni koji djeluju kao aktivator prostora, pozornica ili kao prolaz te zaklon od padalina, a prostor prema privatnijim prostorima definiran je huncima za slobodnu upotrebu korisnika, odmor i rekreaciju, s vodom kao elementom zagrebačkog identiteta i krakotog bica. Valovite forme paviljona održavaju kretanje po prostoru čime stvaraju tri interakcije, a prozirni materijal i čelina konstrukcija s dnevnim svjetlom stvara dinamične uzorke sjena.

skeniraj me i saznaj više!

ARHITEKTONSKI FAKULTET Sveučilišta u Zagrebu, ul. gofina 2000/2001, Hrvatska
MAGAZINARSKI ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ
PISANJE I ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ
PISANJE I ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ

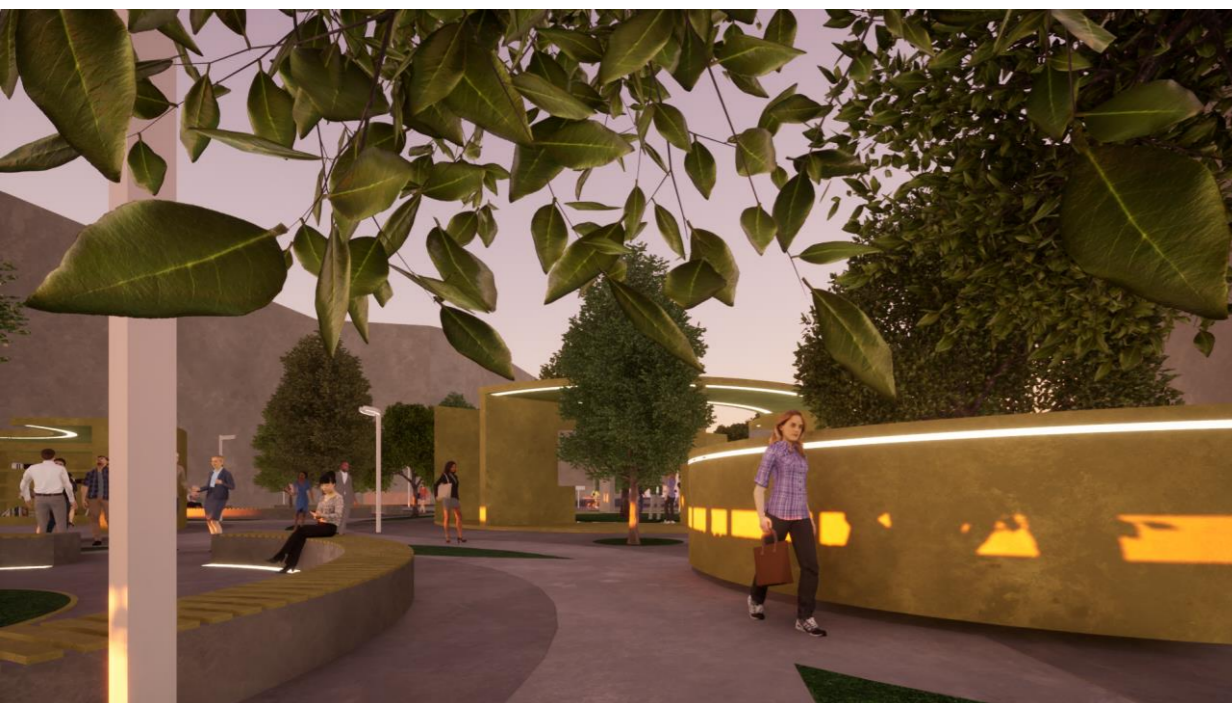
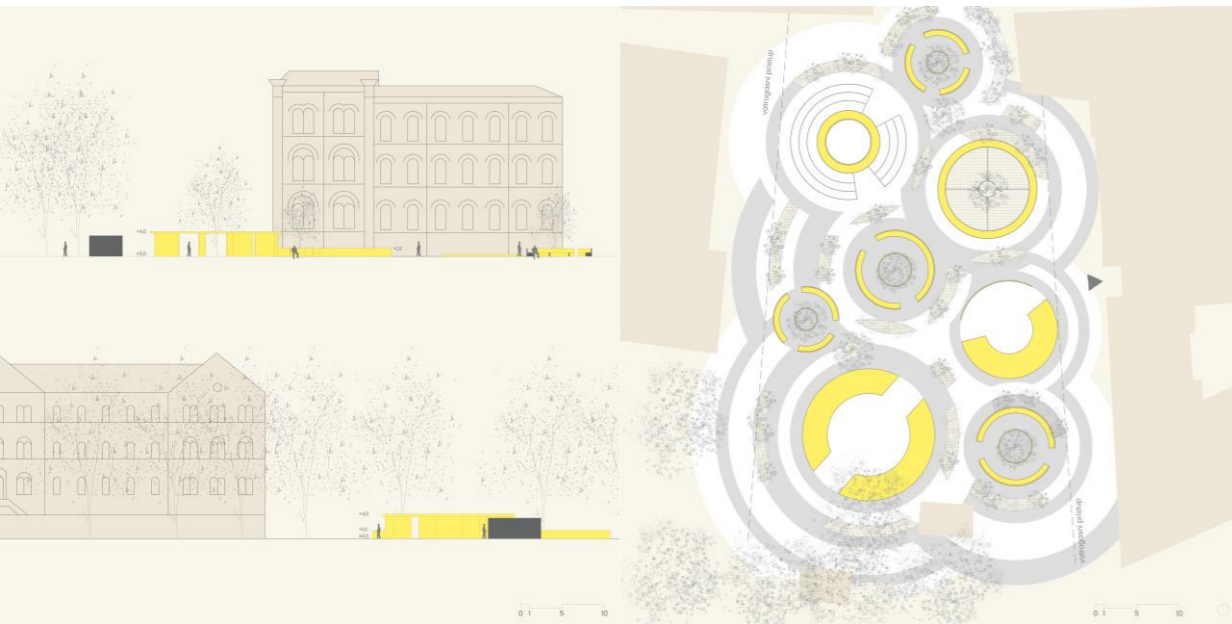
ARHITEKTONSKI FAKULTET Sveučilišta u Zagrebu, ul. gofina 2000/2001, Hrvatska
MAGAZINARSKI ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ
PISANJE I ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ
PISANJE I ILLUSTRACIJE: DANILO RUVIC, IVANA ŠIĆ, IVANA RIČIĆ, LARA MIROVIĆ, LUCIJA TADIĆ, MILO ŠIPIĆ

ZGR8 (Zagreb is great)

Rina Crnjaković, Mia Ribić, Barbara Srček, Marta Šarar, Anja Tihomirović, Sara Zelić

Mentor(i) AF: Ana Sopina, Andrea Hercog, Andrija Mudnić

Projektom ZGR8 (Zagreb is great), OPEN AND SEE (otvori i pogledaj), na primjeru interveniranja unutar nekoliko ambijenata nastoji se uspostaviti pristup koji je potencijalno primjenjiv na prostor cijelog Donjeg grada. U prostoru od završetka zapadnog kraka Zelene potkove, odnosno Hrvatskog Narodnog Kazališta, do samih južnih produžetaka Medvednice u vidu parka Tuškanac, Rokovog perivoja i Art-parka, identificirano je 8 jedinstvenih ambijenata. To je prostor-kolaž koji je nemoguće opisati jednim zajedničkim pridjevom te ga se na taj način mora i analizirati, uviđajući sve njegove specifičnosti. Upravo one postaju osnovne smjernice u stvaranju novih ambijenata ili redefiniranju starih kao i u stvaranju narativa. Kao osnovni motiv javila su se vrata. On proizlazi iz poruke koju sam projekt nastoji prenijeti, a to je da je Zagreb, usprkos svom trenutnom stanju, zapravo odličan, da je jedinstven i pun potencijala, a ono što je potrebno učiniti jest otvoriti vrata, otvoriti oči i prepoznati te trenutno nevidljive vrijednosti koje on u sebi nosi.

Vrata sugeriraju povezivanje/otkrivanje/otvaranje, a motiv je proveden kroz više razina. Na onoj apstraktnijoj, metafizičkoj razini nastoji se povezati stanovnike međusobno i tako stvoriti zajednicu te povezati stanovnike s gradom tj. privržiti ih prostoru u kojem žive. Na konkretnijoj, fizičkoj razini potrebno je otvoriti skriveni grad kroz korištenje potencijala manjih, trenutno relativno nedostupnih i nepoznatih prostora. Izabrani ambijent koji je postao predmet daljnje razrade odnosi se na najjužniji od odabranih ambijenata. Potreba za prostorom koji bi definirao postojeći snažan karakter i identitet između Sveučilišta, zgrade velike povijesne i urbanističke važnosti i HNK, kulturnog središta Donjeg grada i cijelog Zagreba, novi ambijent mora naglasiti i nadopuniti živi ambijent koji je prepoznat vibrantan prostor kojim započinje perivoj, uvertira je širem planu produžetka Zelene potkove.

Zagreb je great!

ROKOV PERIVOJ
Kaskada po kaskada, vrt...

TUNEL GRİÇ
U šumarku skrivenom chiltonu je mali dom.

Prilaz na ZG modnu pistu, Ilica je long street fashion.

Pesari Ovdje ekipa živi.

Mladost ludost, zaigraj se!

Prošeći Zagrebačkim red carpetom.

KEREMPUH
Dama se gledaj u ogledalo, ovdje si posjedaj u dušat.

SVEUČILIŠTE U ZG
Prskoputa HNK je Zagrebancija, uvijek dobra ekipa!

HNK

... od Medvednice do Potkove kroz gr8 ambijente.

istraži zgr8!

Seučište u Zagrebu
University of Zagreb

Af Arhitektonski fakultet
Faculty of Architecture

Studijski dizajna
School of Design

zgr8 Zagreb je great

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Preddiplomski studij arhitekture i urbanizma / Preddiplomski studij dizajna, 1. sk. godišta 2020./2021.
PARNI IZJAVA VEŠTAČENJE: 3. vrijednost kolegija SV. Paparita arhitektura, Projektiranje / Inženjerski dizajn 6, Projektiranje - Vizualne komunikacije 4
BEOBODIJE IZJAVA VEŠTAČENJE: 3. vrijednost kolegija SV. BEOBODIJE IZJAVA VEŠTAČENJE

Voditeljice: Demonstrator: Lea Anić, Andrija Mudić, doc. art. Andrea Harnog
Anić, Ana Šepić, doc. Lea Anić, Kadija, doc. Lea Anić, Ladić
Studentice: Bina Črnjanić, Ana Babić, Barbara Berk, Maja Šaran, Anja Tihomirović, Ana Zelić

Što čini zgr8?

Projektom ZGR8 (Zagreb is great), OPEN AND SEE (svi i pogleda), na primjeru intervencija unutar nekoliko ambijenta nastaj se uspješni pristup koji je potencijalno primjenjiv na prostor cijelog Donjeg grada. U prostoru od završetka neposrednog kraka zelene potkove, odnosno Hrvatskog Narodnog Kazališta, do samih lučnih pročelja Medvednice u vidu parka Tuškanez, Rokovog perivoja i Aki parka, identifikirana je 8 jedinstvenih ambijenta. To je prostor-kontak koji je nemoguće opisati jednim zajedničkim pridjevom te ga se na taj način mora i analizirati, uviđajući sve njegove specifičnosti. Upravo one postaju osnovne smjernice u stvaranju novih ambijenta ili redefiniciju starih kao i u stvaranju narativa.

Prsti Medvednice

Potez čija jedinstvena mikroklima i općenito manja dinamika daju ulogu utočilišta, iza, utopije, mjesta za bijeg od svakodnevnosti donjogradskih ulica. Intervencija će se realizirati osnaživanjem prepoznatih ambijentalnih kvaliteta kroz uređenje postojećih parkova i perivoja, dobivanje signifikantije radi bolje komunikacije s gradom te uvođenje novih prostornih elemenata na mjestima koja su za njih potencijalna.

Stanovanje sjeverno od Ilice

Unutar dvorišnih „džepova“ skrivajući ih sjevernih fasada lica nalaze se prostori u kojima se nastavlja odnositelj od urbane lica. Sami stanovnici maksimalno okupiraju prostor udružujući u njihovu dnu privatnosti i intimitet, a kroz uvođenje personaliziranih elemenata poput tegli sa cvijećem, namještaja i dogradnji. Sam pristup usmjeren je upravo na stanovnike i unaprijeđenje njihove kvalitete života kroz uređenje dvorišta, kontroliranje javnosti prostora te ostvarivanje pristojne vizualne ili fizičke komunikacije sa susjednim selom.

Ilica

Ilica naglašava urbanom dirljivošću, scenom svih događanja, mjestom susreta različitih osoba. Potencijal ovog prostora leži u poziciji koju on dobiva od mnogobrojnih korisnika, a koja se može iskoristiti na način da se istone prema ostalim ambijentima. Pristup se radi toga primarno temelji na signifikaciji ili redefiniciji te iskoristivanju prostora tj. „džepova“ kao elemenata kojima se stvarni dijelovi grada otvaraju većem broju ljudi.

Stanovanje južno od Ilice

Mjesto spajanja javnog i privatnog u kojem su prisutni razni motivi i sadržaji. U prostoru se razvijaju na neekvivalentne sadržaje poput boravka, raznih poslovnih prostora pa i kazališta. Dinamika koja se javlja između stanovnika i javnog zona je na čemu treba graditi pristup. Izbjegavanje stoga treba odgovoriti na potrebne stanovnika kroz bolju organizaciju trenutno improvizirane grane, uvođenje elemenata i sadržaja koji bi koristili stvaranju i održavanju zajednice unutar tog prostora te kroz omogućavanje suživota javnog i privatnog.

Kerempuh

Prostor uz kazalište jedinstven je unutar bliska, javno koje kontira okoliš, privatnom. Svojom pozicijom unutar bliska predviđenog za stanovanje male produktivnosti kao kulturni okean i mjesto susreta ljudi koji žive u neposrednoj blizini, oči u isto vrijeme treba odgovoriti na svoju primarnu ulogu, odnosno ugostiti korisnike samog kazališta, posebno uvečer. To je ostvarivo kroz uvođenje različitih prostornih sadržaja te prilagodbe postojećim intervencijama koje bi aktivirale prostor.

Škola

Zgrada škole uvećana je od ulice čime je razvijena blokova struktura. To moraju preuzeti je i u samoj intervenciji koja stvara dodatno mjesto za potrebne djecu, igra, koja je odnosa osnovni motiv. Prijedlog se temelji na stimulativnosti kao osnovnoj kvaliteti novih elemenata, a tu su uključena igrališta, namještaj i igračke koje će biti podloga dječjoj mašti, kreativnosti i igri.

Samostan

U predjelu uz samostan prepoznata je intenzivna atmosfera. Dvorite samostana bogato je zelenilom stoga se stvara prilaguden ambijent u kojem do izlaska dolaze prirodni zvukovi netipični za Donji grad. Cilj je iskoristiti i naglasiti kontemplativnost koju prostor nosi, zadržati mirnoću te stvoriti reflektiran prostor elementima zelenila i ogledala. Time bi se stvorio prostor specifične namjene koji distancira korisnika od ostatka grada.

Komunikacija sa zajednicom

Komunikiranje projekta na van odvija se na digitalnoj i prostornoj razini. U prostoru se podize interakcija ambijenta te pada na digitalnu komponentu projekta kroz stvaranje sferu omogućujuće je povezivanje zajednice te dajuće proučavanje rješenja. Ovim putem postignuto je promišljanje urbanizma i samog grada kroz novi svijet te su iskoristili potencijal novih tehnologija poput proširene stvarnosti.

Vrata u interakciju...

HNK, Masarykova, Sveučilište

Prepoznata je potreba za prostorom koji bi definirao postojeći smotak koristeći i identitet smotke Sveučilišta, zgrade velike povijesne i urbanističke vrijednosti HNK, kulturnog središta Donjeg grada u Zagrebu, on mora odgovoriti i nadopuniti žvi prostor koji je prepoznat kao vibrantan, kojim započinje perivoj, a uvertura je širem planu produkcije zelene potkove. Stvaran je novi mračni trg koji omogućuje socijalizaciju svim građanima, naglašava studentima Sveučilišta, posjetiteljima kazališta, promatračima, ali i turistima te stanovnicima Donjeg grada. Intervencija je osmišljena u obliku lučnih formi referirajući se na prepoznati simbol čelone: vrata.

Intenzivno pažnja na okupljanje i prima zajednicu u svakoj zgradi. Dinamika stvaranja vjerna u odnosu na potrebne publike za tako je prisutna dirljivošću usporeno kreiranje, kreiranje prepoznati i potpuno zasluženo.

Elementi unutar ove prostorne intervencije postaju urbanom opremom te svojim funkcionalno-estetskim scenarijem koristeći od sjedenja do okupljanja, ležanja, stvaranja. Sama prizna i sama postaju platforma za umjetničke intervencije, bilo one fizičke ili AR virtualne prirode te možda one najbitnije, za međusobnu komunikaciju zajednice, što je i sama svrha projekta u svrhu unaprijeđenja grada.

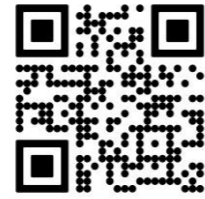
Knjižnica

Paviljon

Udolina

Klupe

Jezerce

DINAMO ZAGREB

Oblikovanje novog prometnog sustava kreiranjem adekvatne biciklističke mreže na području Donjeg grada

Lucian Glavan, Vito Grego, Tin Heljić, Ines Kocijan, Ana Nikšić, Luce Storić

Mentor(i) AF: Kristina Perkov, Dina Milovčić, Nika Pavlinek

U svrhu olakšavanja automobilske prometa u centru te osvještavanja održivijih modaliteta prijevoza postavljamo uvodimo "Bike&Ride" ili "Park&Pedal" sustav u prostor Donjega grada.

U tom sustavu korisnici različitih modaliteta prijevoza na obrubima Donjeg grada ostavljaju svoj automobil ili izlaze iz tramvaja/autobusa/vlaka te prelaze na vlastiti ili iznajmljeni bicikl na lokacijama Bike&Ride garaža za fleksibilnije kretanje po centru. Radi teme biciklizma projekt je nazvan Dinamo po uređaju na kotaču bicikle.

Po uzoru na "Biciklističku magistralu" Sindikata biciklista uvodimo "Biciklistički autoput" – široku dvosmjernu biciklističku stazu uzduž Zelenog vala (Klaićeva – Hebrangova – Zrnjevac – Boškovićeve – kralja Držislava – Trg žrtava fašizma – kralja Zvonimira – Šubićeve) koja spaja garaže Badel na istoku i Kamensko na zapadu, stvarajući time najbržu biciklističku kralježnicu u Donjem gradu iz koje se potom granaju manje staze uz postojeće prometnice, u budućnosti čak i kroz blokove.

Kao inspiraciju za odabir plavih boja u signalistici poslužili su simboli i vizualni elementi Zagreba, od javnog prijevoza do grafita. Kao nadopuna imenu projekta nastavljamo sa pričom Dinama, uočavamo emocionalnost koja se stvara oko plave boje i koristimo je u drugačijem kontekstu. Time se stvara pomirdba različitih pristupa građana u vizualnom izražaju.

Modularna urbana oprema služi biciklistu da privremeno ostavi svoj bicikl dok se odmara na klupi, bez potreba vezanja, a za trajno ostavljanje bicikla postavljeni su visoki stupičasti elementi najpogodniji za vezanje bicikla koji sa penjajućim zelenilom također stvara i zasjenjenje u toplijem dijelu godine.

P
200m

BIKE&RIDE
50m

IDEJNO CJELOVITO RJEŠENJE JAVNOGA PROSTORA SKUPA BLOKOVA DONJEGA GRADA

DINAMO ZAGREB

OBLIKOVANJE NOVOG PROMETNOG SUSTAVA KREIRANJEM ADEKVATNE BIKIKLISTIČKE MREŽE NA PODRUČJU DONJEG GRADA

DINAMO ZAGREB

INTERVENCIJE U DONJI GRAD

Promjene u sustavu podrazumijevaju aktivaciju središnje biciklističke osi koja povezuje istok i zapad Donjeg grada te na koju se vežu ograniči koji nadopunjavaju postojeću biciklističku mrežu u funkcionalnu sjelinu. Središnja os i Zeleni val Zvonimirova - Šubičeva koncipirana je kao biciklističko-automobilska trasa u kojoj se jedna automobilska traka mijenja za dvostruku biciklističku traku i tako označuje poziciju biciklista u sustavu. Brownfield područja zamišljena su kao zone aktivacije Bike&Ride sustava, odnosno polazišne točke biciklističke osi. Na taj način pouspjelije se efikasnosti vožnje biciklom i korištenja B&R sustava.

- autobus tramvaj željeznica
- postojeća biciklistička mreža
- potencijalne zgrade za transformaciju područje intervencije
- prijelazi brownfield zona
- kolni prilazi u blok područje intervencije
- postojeće zelenilo
- spojevi na postojeću biciklističku mrežu središnja os
- trase kroz blok središnja os područje intervencije

PRESJECI KORIDORA

Implementacija biciklističkih traka u postojeći prometni sustav zahtijeva neznatnu promjenu presejeka koridora, ali značajnu promjenu cjelokupnog prometnog sustava. Na planiranom početku zamjenom jedne automobilske za dvosmjernu biciklističku traku zadržava se tražena protočnost prometnice, a omogućava se neovisno kretanje svih modaliteta prijevoza.

Više etaže: Javno-društveni sadržaj
Prizemlje: Javni prostor
Sklop
Podrum: Garža

Arhitektonski koncept: Fakultet arhitekture u Zagrebu, Prediplomski studij arhitekture i urbanizma / Prediplomski studij dizajna, Ak. godina 2020./2021. IDEJNO CJELOVITO RJEŠENJE JAVNOGA PROSTORA UNUTAR SKUPA BLOKOVA DONJEGA GRADA. Dizajneri: Marina Polić, Tomislav Čičak, Dina Milošević, DINO ZAGREB, Studenti: Tin Hejdić, Vito Grego, Lucian Glavan, Ana Nikšić, Ines Kocijan, Luce Storić

DINAMO ZAGREB

SIGNALISTIKA

Kao inspiraciju za odabir plavih boja u signalistici poslužili su simboli i vizualni elementi Zagreba, od javnog prijevoza do grafiti. Kao nadopuna imenu projekta nastavljamo sa pričom Dinamo, uočavamo emocionalnost koja se stvara ovdje plave boje i koristimo je u drugačijem kontekstu. Time se stvara pomirba različitih pristupa građanima u vizualnom izražaju.

URBANA OPREMA

Urbana oprema je osmišljena kao set klupa, stalaka za bicikle, jardiniera... Glavni stolci za otvorene javne površine jesu visoki metalni stolci kvadratnih profila koji se mogu slagati u pavilione. Penjalica sa strane omogućavaju povezivanje s hortikulturom i osiguravaju hlad polusjenu. Visina osigurava praktičnost i psihološki dojam sigurnosti (stup za vezanje). Klupe od metalnih cijevi i drvenih letvica čine module koji se također mogu slagati prema potrebi. Odluk prilikom ergonomije sjedenja. Stolci za blok Kamensko su narančaste boje, time se žele povezati sa signalizacijom, dati upečatljivost cijelom prostoru namijenjenom za parking bicikla u nekoliko dimenzija. Dječji/za odrasle/predimenzionirani.

Arhitektonski koncept: Fakultet arhitekture u Zagrebu, Prediplomski studij arhitekture i urbanizma / Prediplomski studij dizajna, Ak. godina 2020./2021. IDEJNO CJELOVITO RJEŠENJE JAVNOGA PROSTORA UNUTAR SKUPA BLOKOVA DONJEGA GRADA. Dizajneri: Marina Polić, Tomislav Čičak, Dina Milošević, DINO ZAGREB, Studenti: Tin Hejdić, Vito Grego, Lucian Glavan, Ana Nikšić, Ines Kocijan, Luce Storić

MINIMEGABLOK

Eva Bakrač, Toni Bilić, Lucija Burić, Stjepan Sorić, Tomislav Sorić, Bernard Matej Štimac

Mentor(i) AF: Ana Sopina, Andrea Hercog, Andrija Mudnić

Minimegablok je reakcija na tri karakteristike Donjeg grada: nerazvijenu kvartovsku zajednicu, prekapacitirane ulice te periodično pojavljivanje (novog) kulturnog i zabavnog sadržaja.

Obuhvat projekta smješten je u jugoistočnom uglu Zelene potkove. Originalna obodna gradnja višestruko je nadograđivana aneksima, a unutarnja su dvorišta preplavljena supstandardnom i stambenom izgradnjom izvan urbanizma. Zagreb je prerastao svoje ulice te su one postale preuske za funkcionalan i održiv promet. Pješaci i biciklisti nemaju adekvatnu infrastrukturu, a parkirno mjesto u Donjem gradu nikada nije bilo traženije.

Kako bi ozlijeđenom dijelu grada pružio potporu u obliku osjećaja sigurnosti i kvalitete življenja, Minimegablok otvara slabo iskorištena blokovska dvorišta građanima na dva tipa korištenja – kao park u susjedstvu i kao kulturni centar događanja. Na mjestu sjevernih unutarnjih uglovnica minimegabloka radi se intervencija u obliku polivalentne skeletne građevine „Skele“ koja kao lice minimegabloka afirmira njegovu simboliku obnove. Ona je prvenstveno izložbeni prostor otvoren 24/7, a sadrži podzemnu garažu, javni WC, kafiće i terasu s pogledom na grad. Istovremeno, ovaj projekt otkriva da se rješenje za prekapacitirane ulice nudi između njih - kroz gradske blokove. Blokovska dvorišta su dobro povezana s ulicama pomoću gradskih prolaza što otvara mjesto stvaranju nove prometne mreže (paralelne postojećoj) na koju bi se premjestio pješački i biciklistički promet. Protezanjem tih novih trasa istok-zapad i na susjedna dva bloka, sustavom parkova se spajaju i krakovi Zelene potkove. Radi destimulacije automobilskeg prometa, Gajeva ulice se zatvara u pješačku zonu i tako se svi tipovi korištenja sjedinjuju u jedinstveni prostor megabloka (po uzoru na Barcelonu) u malom mjerilu – minimegablok.

mini mega blok Af

Taste tester energije minimegabloka

Pogledaj na desktopu prototip naše knjžice

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu | Prediplomski studij arhitekture i urbanizma/Prediplomski studij dizajna | Ak. godina 2020./2021. | Paralelna radionica vještbovnik kolegija: 6.14 - Prolazna arhitektura, Projektiranje - Industrijski dizajn 6, Projektiranje - Vizualna komunikacije 4 | **IDNO CILJOVITO RIJEŠENJE JAVNOG PROSTORA UNUTAR SKUPA BLOKOVA DONJEG GRADA**
Naziv projekta: Mini mega blok | Ime i prezime studenata/ica: Eva Bakrač, Toni Bilč, Lucija Burić, Stjepan Sorić, Tomislav Sorić, Bernard Matej Štimac
 Voditelj/ice asist. Ana Sopina, doc.art. Andrea Hercog, asist. Andrija Mudrić | Demonstrator/ica: Lucija Radelja, Leon Ladišić

mini mega blok Af

mini mega blok

BUDUĆNOST PROMETA

Mini mega blok je reakcija na tri karakteristike Donjeg grada: nerazvijenu kvartovsku zajednicu, prekapacitirane ulice te periodično pojavljivanje (novog) kulturnog i zabavnog sadržaja.

Kako bi odijeljenom dijelu grada pružio potporu u obliku osjećaja sigurnosti i kvalitete življenja, Mini mega blok otvara slabije iskorištena blokova dvorišta građanima na dva tipa korištenja — kao park u susjedstvu i kao kulturni centar događanja. Istovremeno, stvara i novu prometnu mrežu (paralelnu postojećoj) za pješake i bicikliste. Zatovaranjem Gajve ulice u pješačku zonu pri se tipovi korištenja sjedinjuje u jedinstveni prostor megabloka (po uzoru na Barcelonu) u malom mjestu — minimegablocku.

Trenutno stanje

Originalna obodna gradnja (u klasičističkom i historističkom stilu) višestruko je nadograđivana aneksima, a unutrašnja su dvorišta preplavljena supstandardnom izgradnjom i stambenom izgradnjom izvan urbanizma. Zagreb je prerastao svoje ulice te su one postale preuske za funkcionalan i održiv promet. Pješaci i biciklisti se kretu rubnim zonama bez adekvatne infrastrukture, a parkirno mjesto u Donjem gradu nikada nije bilo traženije.

Rješenje za prekapacitirane ulice se nudi između njih — kroz gradske blokove.

Blokova dvorišta su dobro povezana s ulicama pomoću gradskih prolaza što otvara mjesto stvaranju nove prometne mreže (paralelne postojećoj) na koju bi se premjestio pješački i biciklistički promet. Probovanjem tih novih trasa u smjeru istok-zapad i na susjedna dva bloka sa zapadne strane (vidi prikaz), sustavom parkova se spajaju krakovi Zelene potkove. Radi destimulacije automobilske prometa, zatvara se južni dio Gajve ulice.

Tlocrtni grid je oblikovna metastaza naše polivalentne građevine Skale u kojeg kao protuteža sjeda kružno opločenje i grupira se u organične forme. Taj princip se nazire u svim elementima oblikovanja minimegablocka.

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu | Prediplomski studij arhitekture i urbanizma/Prediplomski studij dizajna | Ak. godina 2020./2021. | Paralelna radionica vještbovnik kolegija: 6.14 - Prolazna arhitektura, Projektiranje - Industrijski dizajn 6, Projektiranje - Vizualna komunikacije 4 | **IDNO CILJOVITO RIJEŠENJE JAVNOG PROSTORA UNUTAR SKUPA BLOKOVA DONJEG GRADA**
Naziv projekta: Mini mega blok | Ime i prezime studenata/ica: Eva Bakrač, Toni Bilč, Lucija Burić, Stjepan Sorić, Tomislav Sorić, Bernard Matej Štimac
 Voditelj/ice asist. Ana Sopina, doc.art. Andrea Hercog, asist. Andrija Mudrić | Demonstrator/ica: Lucija Radelja, Leon Ladišić

mini mega blok Af

mini mega blok

NOVI CENTAR DOGAĐANJA

- Zapadni dio kvadranta Lužica
- Gledarna Skala
- Preostala
- Pješački jaz bar
- Pješački blok
- Novi ulazni blokovi na ulicama Ede Murtića
- Galarija Matka
- Sadržaj susjedskog parka
- Upravna jedinica KOD-a
- Čitaonica na otvorenom
- Gajev prolaz
- Skala

Dva bloka koja čine novoformirani minimegablock imaju vrlo različitu količinu sadržaja. U zapadnom bloku značajnija je samo trgovina organskom hranom (Speceraj) dok istočni blok obiluje kulturnim sadržajem (vidi prikaz), iz znatno različite dinamike i intenziteta korištenja zapadne i istočne strane proizlazi dualni karakter minimegablocka.

Skala

Kako bi se učvrstila veza između blokova i stvorilo mjesto za podzemna parkirna mjesta, događa se najveći zahtav projekta u obliku polifunkcionalne skelaste građevine — "Skala". Ona nastaje na mjestu uske ulice i uglovnica na sjevernom ulazu Gajve u obuhvat. Sadrži podzemnu garažu, javni WC, nazor parkova obuhvata, kafiće te izložbeni prostor i veliku površinu za promidžbu kulturnog i zabavnog sadržaja obuhvata. Oblikovno metastazira na urbani namještaj, pozornicu i čitaonicu.

Skala je nositelj slogana "Novi centar događanja" jer je namjenjena da bude javno dostupna 24/7 kao besplatni izložbeni prostor, zelena oaza i atrakcija javne terase s pogledom na grad.

Zapadni dio minimegablocka postaje susjedski park, a u istočnom dijelu se kulturni sadržaj po kategorijama afirmira u žarišta događanja.

glazba Knjžnica Umjetnost Susjedstvo Kazalište Gajev prolaz

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu | Prediplomski studij arhitekture i urbanizma/Prediplomski studij dizajna | Ak. godina 2020./2021. | Paralelna radionica vještbovnik kolegija: 6.14 - Prolazna arhitektura, Projektiranje - Industrijski dizajn 6, Projektiranje - Vizualna komunikacije 4 | **IDNO CILJOVITO RIJEŠENJE JAVNOG PROSTORA UNUTAR SKUPA BLOKOVA DONJEG GRADA**
Naziv projekta: Mini mega blok | Ime i prezime studenata/ica: Eva Bakrač, Toni Bilč, Lucija Burić, Stjepan Sorić, Tomislav Sorić, Bernard Matej Štimac
 Voditelj/ice asist. Ana Sopina, doc.art. Andrea Hercog, asist. Andrija Mudrić | Demonstrator/ica: Lucija Radelja, Leon Ladišić

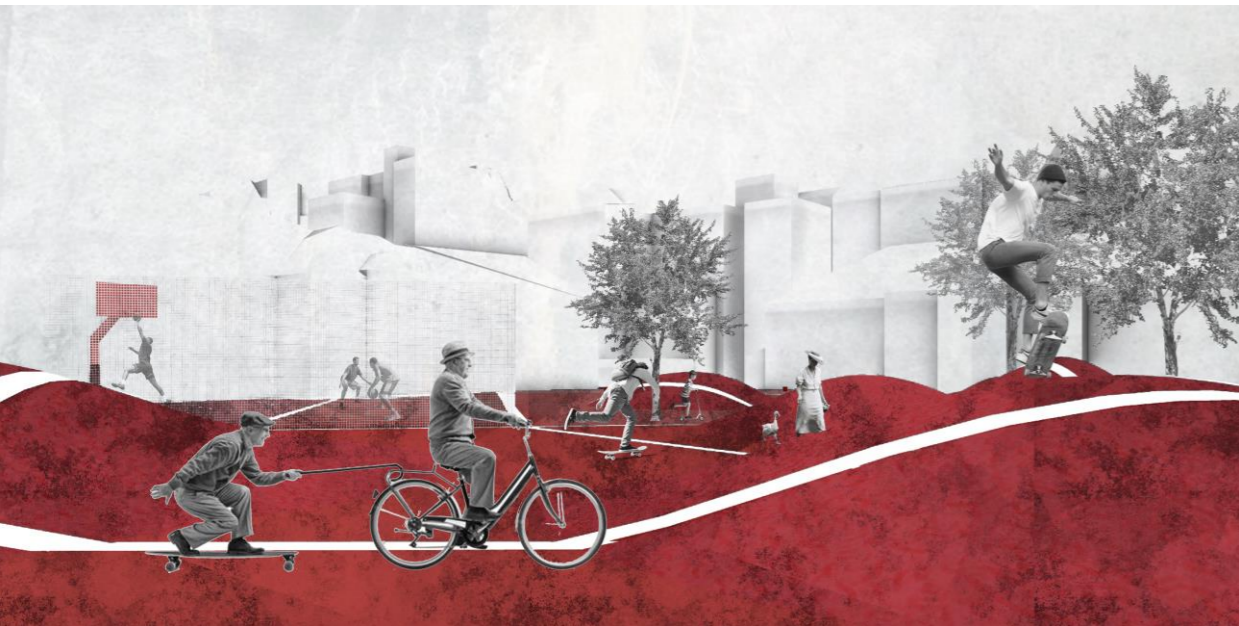

SINERGIJA GRADA LJUDI

Stvaranje kvalitetnije mreže javnih površina postupnom destimulacijom prometa i revitalizacija unutrašnjosti blokova na području Martićeve ulice

Gita Grah, Doria Gobić, Lucija Jung, Ema Božek, Nola Bokun

Mentor(i) AF: Kristina Perkov, Dina Milovčić, Nika Pavlinek

Zapažanjem Martićeve ulice kao sredine s postojećim potencijalom za odvijanje kulturnih događaja, preoblikovanje i stvaranje novih javnih društvenih površina te stvaranje pješačkih zona, predložena su rješenja za promet preopterećen automobilima te aktivacija i revitalizacija unutrašnjosti blokova koja bi se kroz faznost mogla primjenjivati i na širem području grada.

Kroz fazno planiranje postiglo bi se smanjenje intenziteta automobilskeg prometa, njegovo preusmjeravanje pa i na kraju micanje s područja oko Martićeve ulice i njena pretvorba u zonu za pješake i bicikliste.

Obuhvat se sastoji od nekoliko zona s vlastitim namjenama. Tako se dijeli na 0. pješačku zonu kojoj su glavne funkcije kretanje i orijentacija korisnika. Prva zona svojim položajem i veličinom iskazuje potencijal zone za rekreaciju, dok je druga za manje intenzivno kretanje i druženje te treća zona postizanje potpunog mira i relaksacije. Same tematske zone unutar blokova definirane su veličinom bloka te postojećim sadržajima unutrašnjosti. Tako se blokovi u svojim krajnostima razlikuju, od blokova s velikim intenzitetom korištenja i raznovrsnom urbanom opremom, većom glasnoćom i za mladu populaciju, do onih intimnijeg, tišeg karaktera za zreliju populaciju.

ZONA DIVLJANJA

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
 Odjel za arhitekturu i urbanizam
 Projekat: "Sustav javnih prostora blokova donjega grada u Zagrebu"
 Ak. godina 2023./2024.

Principijelni studij arhitekture i urbanizma
 Prilozi: 1. i 2. dio
 Ak. godina 2023./2024.

U / Popisna arhitektura
 Popisna arhitektura / Vizualizacija 4

Mentorice
 Danica Prizmić
 Ana Prizmić

Studentice
 Danica Prizmić
 Ana Prizmić
 Nela Bukur
 Irena Bukić

SIGNERGIJA GRADA LJUDI

Zapazanjem Martićeve ulice kao sredine s postojećim potencijalom za oblikovanje kulturnih događaja, predloženje i stvaranje novih javnih društvenih površina te stvaranje pješačkih zona, predložena su rješenja za promet, promicanje autonomnosti te aktivacija i revitalizacija unutrašnjosti blokova koja bi se kroz faznost mogla primjenjivati i na širem području grada.

Zoniranje obuhvata

Obuhvat se sastoji od nekoliko zona s vlastitim namjenama. Tako se dijeli na 0. pješačku zonu koju su glavne funkcije rekreacije i orijentacije kortinika.

1. zona svojim položajem i veličinom iskazuje potencijal zone za rekreaciju, odigavanje.
2. za manje intenzivno kretanje i dirljivo leži zona za izoluaciju potpunog mira i relaksacije.

0. ZONA Pješačka zona prostor kretanja, orijentacije, privlačnja posjetitelja
1. ZONA Zona divljanja prostor rekreacije i intenzivnog kretanja
2. ZONA Zona druženja prostor interakcije, manje intenzivne rekreacije i kretanja
3. ZONA Zen zona prostor relaksacije i izolacije

ZONA DIVLJANJA

katalog materijala i zelenila

- beton
- jasen - zaštita lanenim uljem
- Poliestren niske gustoće
- Poliestren niske gustoće
- javorolisna platana
- obična breza

katalog sadržaja

- koš za kolarku
- tobogan
- tunel
- pregrada
- kanta za smeće
- klupa

signalizacija

ZONA DRUŽENJA

Analiza zona

Tematika zone unutar blokova definirane su velikom blizina te postojećim sadržajima unutrašnjosti. Tako se blokovi u svojim najpogodnijim mjestima, od blokova s velikom intenzivnom korištenjem i raznovrsnom urbanom opremom, visokom glasnoćom i za mladu populaciju do onih s intenzivno niskom glasnoćom za zreliju populaciju.

Destimulacija kolnog prometa

ZONA DIVLJANJA

poligon signalizacija
urbana oprema
urbana topografija

ZONA DRUŽENJA

signalizacija
urbana oprema
visoko zelenilo
otvorena pozornica

ZEN ZONA

signalizacija
urbana oprema
visoko zelenilo

ZONA DRUŽENJA

katalog materijala i zelenila

- beton
- jasen - zaštita lanenim uljem
- travnati tepih
- jasenoliki javor
- javorolisna platana
- obična breza

katalog sadržaja

- jasenoliki javor
- kanta za smeće
- klupa

signalizacija

ZEN ZONA

Faze prometa

Kroz fazno planiranje pristiglo bi se smanjenje intenziteta automobilske prometnice, njegovo prenamještanje pa i na kraju stvaranje s područja oko Martićeve ulice i njena preoblikovanje u zonu za pješačke i bicikliste.

2021. Regulacija brzine automobila, odobrenje smanjenja najviše dopuštene brzine vožnje i ograničavanje višenamjenskih garaža na mjestima neuporabljivih zgrada.
2022. Uređenje unutrašnjosti blokova te reguliranje ulaza, prenamještanje parkiranja u novonastale garaže te pretvaranje prometnice u pješačku zonu vikendom.
2025. Ukidanje jedne prometne trake te njeno pretvaranje u pješačku površinu. Proširenje vizualnih indikatora za ulaz u blokove.
2030. Potpuno ukidanje prometnice za automobile, pretvaranje pješačke zone, ukidanje demarširanja kolnika, domaćinstva koristeći postaju pješački i bicikliste.

Finalno rješenje 2035.

Potpuno ukidanje prometnice za automobile, pretvaranje pješačke zone, ukidanje demarširanja kolnika, domaćinstva koristeći postaju pješački i bicikliste.

- izgradnja
- zona umjerenog prometa
- odabrani obuhvat
- planirana garaža

ZEN ZONA

katalog materijala i zelenila

- beton
- jasen - zaštita lanenim uljem
- travnati tepih
- jasenoliki javor
- javorolisna platana
- obična breza

katalog sadržaja

- objekti za sjedenje
- objekti za oslanjanje
- kanta za smeće
- objekti za ležanje

signalizacija

NOVI PULS Revitalizacija bloka „Ledana“

Frano Jurić, Iva Munkačević, Mare Roth, Dino Špadina, Kaja Terze, Dora Vitlić, Karmen Žilić

Mentor(i) AF: Ana Sopina, Andrea Hercog, Andrija Mudnić

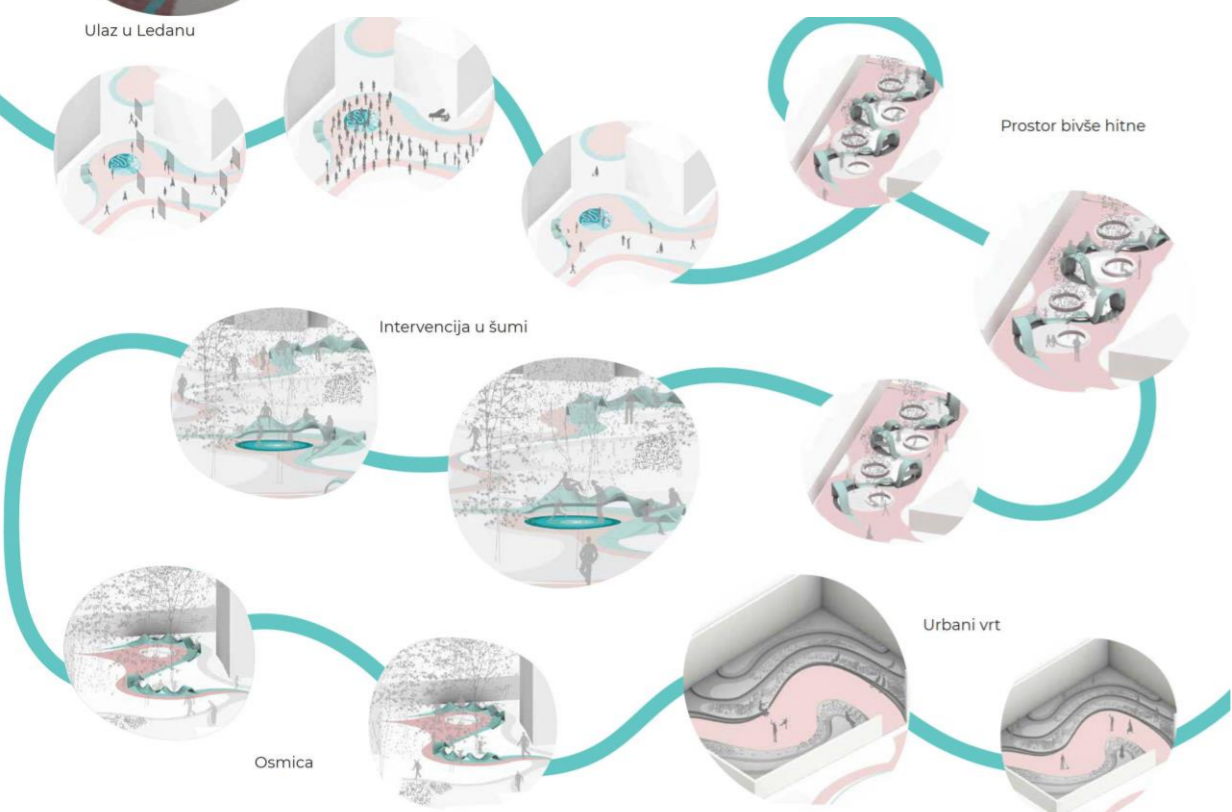
Kao rezultat blokovske matrice te pojave paralelnog grad Donji grad je većinski sačinjen od fragmentiranih ambijenata i njihovog međuprostora. Javnim se prostorom smatra otvorena površina koja egzistira kao jedinstveni ambijent. 'Prostor između' zanemaren je te je u službi prelaska iz jedne točke u drugu. Promatramo li svaki otvoreni prostor kao mjesto susreta - žarište, a put između kao ravnopravan činitelj prostora, slika grada se percipira na drugačiji način.

Odabran je obuhvat bloka bivše tvornice Ledane na istočnom dijelu Donjeg grada. Analizom obuhvata, osim što uočavamo potencijal simbioze stanovanja i novootkrivenog kulturnog centra te eklektično načelu pri oblikovanju šireg prostora, afirmiramo tezu fragmentiranosti to jest postojanje mikromambijenata unutar jednog bloka. Zatečeno privlačimo kao činitelje identiteta prostora.

Na razini mikroambijenta određujemo žarišta koje povezujemo intervencijom kontinuirane linije. Linija je, u skladu sa eklekticismom, novi jezik proizašao iz mogućnosti koje nosi napredak tehnologije. Ona se ponaša kao urbana oprema. Reducirana je i apstrahirana zbog čega je njena funkcija neodređena. Njenim oblikovanjem ostvaruje se sloboda te različitost scenarija korištenja.

Generično nastaje kroz parametre, ali je specifična je u odnosu na područje u kojem se nalazi. U potpunosti se prilagođava mikroambijentu. Izbjegava postojeće zelenilo, zaokružuje novoaktivirana žarišta, a ukoliko je prostor anonimna ona služi kao aktivator različitih zona određenih prema funkciji.

Nastaje kontinuirani pulsirajući javni prostor.

novi puls

Revitalizacija bloka "Ledana"

Ledana

Podna grafika

Osmica

Sajmište

Urbani vrt

IDEJNO CILJAVNO IŠTRAŽENJE JAVNIH PROSTORA UNUTAR BLOKA BLOKOVIA DONJEGA GRADA
 ARHITEKTURA: Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna
 NADZOR: Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna
 GRAFIKA: Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna

Af Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna

novi puls

Revitalizacija bloka „Ledana“

Položaj u donjem gradu

Promatramo li svaki otvoreni prostor, bez obzira na minimalne dimenzije, kao mjesto susreta - žarište, a njegovu poveznicu kao dinamičnu poveznicu koja je ravnoopravan činiatelj prostora, slika grada se percipira na drugačiji način.

Nastaje kontinuirani pulsirajući javni prostor.

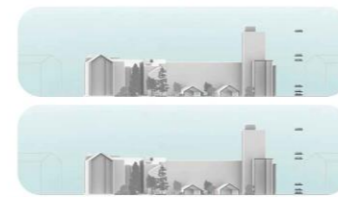

Koncept

Valorizacija

AMBIENT A1 - građevina bivšeg industrijskog pogona Ledana prenamijenjena je u Artmuzej - novi kulturni centar.
AMBIENT A2 - Bivša dvorana industrijskog pogona Ledana ruševnog stanja prenamijenjena je u urbane vrtove namijenjene stacionarna bloka.
AMBIENT A3 - bujna vegetacija koja stvara izolirani prostor u unutrašnjosti bloka
AMBIENT A4 - građevina bivše hitna pomoći čije prostorno oblikovanje omogućuje ekspanziju kulturnog centra u koji se namijenjuju raznih nezavisnih manifestacija.
AMBIENT A5 - značajna vegetacija upotrijebljena sa intervencijama stanovnika.

Presjek bloka „Ledana“

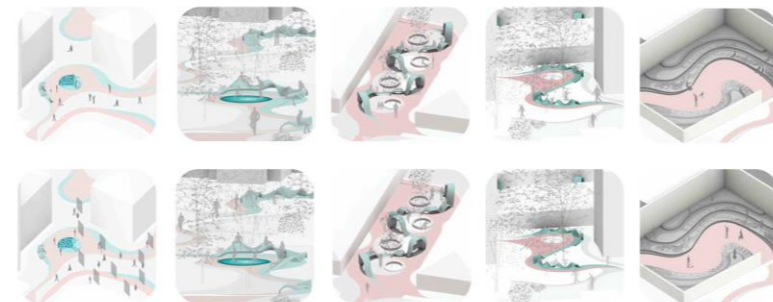

Tlocrt revitaliziranog bloka „Ledana“

PRISTUP OBNOVI BLOKA „LEDANA“

Kao rezultat blokovske matrice pojave paralelnog grada, donji grad je većinski sačinjen od fragmentarnih, aporijano nastalih mikocombinata te njihovog među prostora. Javni je prostor sagledan heterogen te mu nedostaje povezanosti.

Promatramo li svaki otvoreni prostor, bez obzira na minimalne dimenzije kao mjesto susreta - žarište, a njegovu poveznicu kao dinamičnu poveznicu koja je ravnoopravan činiatelj prostora slika grada se percipira na drugačiji način.

Scenariji korištenja

IDEJNO CILJAVNO IŠTRAŽENJE JAVNIH PROSTORA UNUTAR BLOKA BLOKOVIA DONJEGA GRADA
 ARHITEKTURA: Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna
 NADZOR: Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna
 GRAFIKA: Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna

Af Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna

Prikaz cijelog bloka

URBANI VRT

Urbani vrt koncipiran je kao prostor jame i prirode namjene za same stanovnike bloka. Njegov cilj je potaknuti ljude na komunalnu dimenziju, ali isto tako i oblikovanje i radu za svoju zajednicu. Urbani vrt sastoji se od više razina tj. platoa koji služe za sadnju voća i povrća. Oni svojim oblikom sugeriraju raznooblikovanje, sjedenje, rad i održavanje samih korisnika. Bliža urbanog vrta reflektira se na povijest bloka gdje su se nalazili urbani vrtovi i kroz povijest nestali. Ponovno se aktivira prostor i njegovi korisnici.

Logotip

Plakati za izložbe

VIZUALNI IDENTITET
 Vizualni identitet je proizlazio iz samog naslova projekta i ukazuje na pulsirajući i vibrirajući kvarta. Koristi se element koji se provlači kroz prostor unutar bloka te u vizualnom oblikovanju kao i organski oblici koji sugeriraju zaigranost i opuštenost prostora.

Signalizacijom na kutevima ulaza u blok i pločama za kretanje u prolazima potiče se i privlači ljude da uđu u blok i otkriju nove sadržaje.

Grafičkom intervencijom na podu aktivira se žarište na ulazu te sugerira igru i aktivnost.

Signalizacija na ulazu u blok

Ploče za kretanje u prolazima

Grafička intervencija na podu

IDEJNO CILJAVNO IŠTRAŽENJE JAVNIH PROSTORA UNUTAR BLOKA BLOKOVIA DONJEGA GRADA
 ARHITEKTURA: Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna
 NADZOR: Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna
 GRAFIKA: Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna

Af Studija arhitekture i urbanizma te Studija dizajna

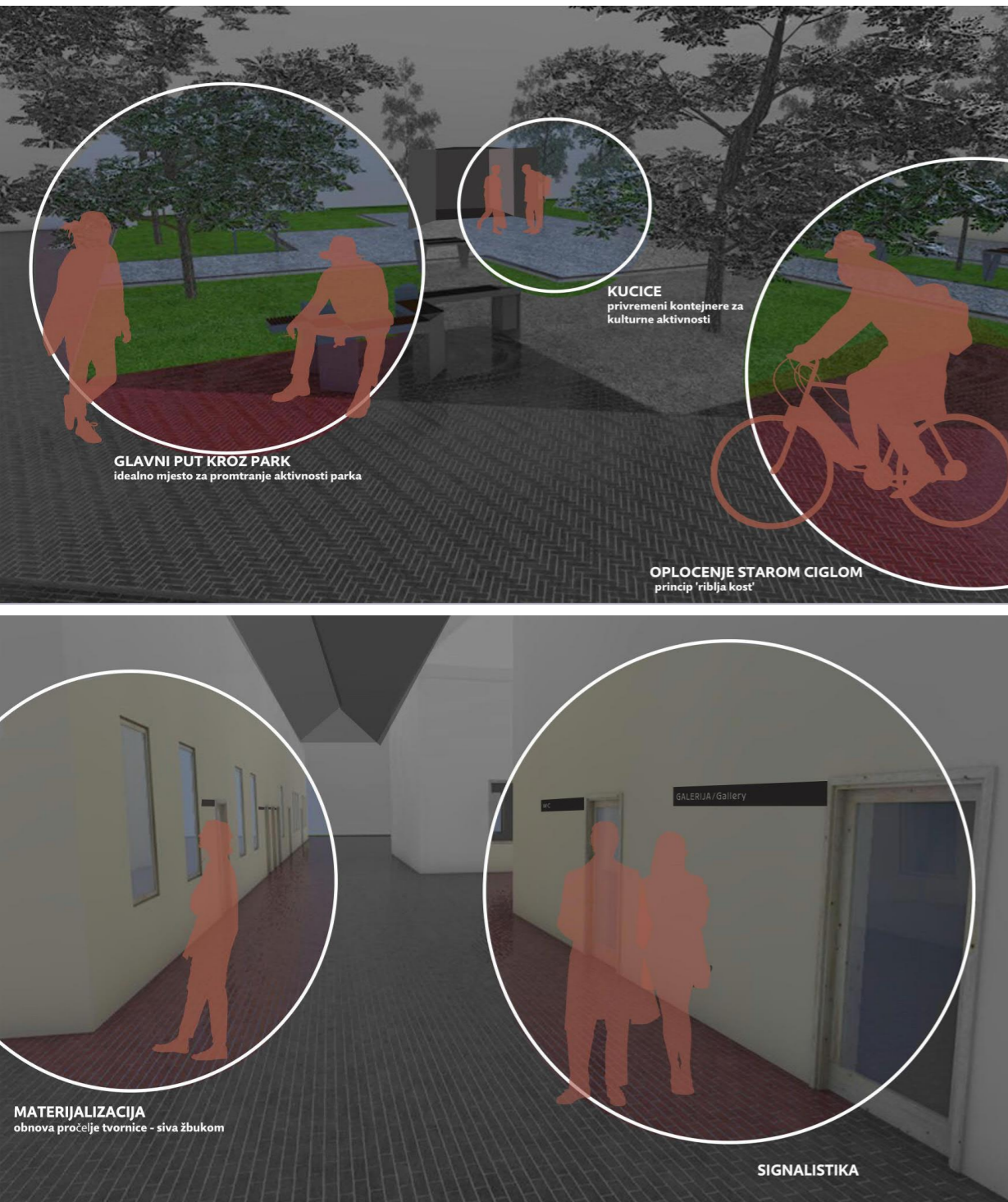

STARI PROSTOR – NOVE DIMENZIJE

Maria Čerkić, Sara Hrestak, Vlatka Geceg, Paula Lasković, Paula Strugačevac, Tea Matijević

Mentor(i) AF: Kristina Perkov, Dina Milovčić, Nika Pavlinek

Tijekom obilaska Donjeg grada najviše pažnje privukla su nam brownfield područja u kojima vidimo potencijal za razvoj novih javnih prostora. Odabran je istočni dio, područje blokova Badel i bloka u kojem je bila zagrebačka ledana. Nakon istraživanja povijesti tvornica, raznih analiza, provedene ankete, te analize referentnih primjera, nastao je koncept. Ideja je oživjeti dva odabrana brownfielda u nova žarišta, a glavnu ulogu u obnovi ima uređenje javnog prostora. Cilj je i stvaranje poveznice između njih: Martićeva ulica. Promjene unutar blokova kasnije utječu na okolne prostore. Prije razrade rješenja definirane su zone. Proces revitalizacije dugo traje te je rješenje u fazama. Prva faza: uklanjanje objekata koji nisu zaštićena kulturna baština te nadogradnje. Druga faza: privremena obnova, uvođenje montažnih elemenata koji će udomiti sadržaje dok se industrijske zgrade obnove. Zadnja faza: industrijske zgrade su obnovljene i prenamjenjene, a javni prostor uređen. U bloku Badel izgrađena je podzemna garaža i novi objekti. Ledana je detaljnije razrađena zato što je zanemarena i nepoznata ljudima. Blok Ledana je podijeljen u zone: zonu parka, zonu Kulturnog centra i zonu predvrtova stanara. Kod opločenja puteva u bloku vidljiva je tema reusea, ponovno je korištena stara cigla od rušenih zgrada i smanjen građevni otpad. To postaje dio novog identiteta našeg prostora i dio signalistike. Slaganje cigle po principu riblja kost sugerira kretanje, a po principu pleteni koš zadržavanje u prostoru. Put od drobljene cigle je u mirnoj zoni. Sustav signalistike se dimenzijama referirana na stare cigle, u dvije obrade: perforirane metalne pločice i izrezan metal. Dizajnirane su dvije vrste klupai koš za smeće od metala i drva. Stalak za bicikle od metala i minimalistička rasvjeta.

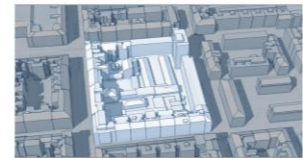
STARI PROSTOR - NOVE DIMENZIJE

U istočnom dijelu Donjeg grada najviše je uočljiv kontrast napuštenih industrijskih zona i moderne izgradnje te najmanji udio zelenih javnih površina. Zbog nedavnih konstantnih potresa napuštene građevine predstavljaju potencijalnu opasnost od rušenja na prolaznike. Slijedom toga odlučeno je da ćemo se baviti tim prostorima.

Naziv projekta: Najbolje cjelovito rješenje javnog prostora unutar skupa blokova Donjeg grada
 Autori: Nikola Pavlinić, Dina Milonović, Kristina Perkov
 Demonstracija: Ana Novaković Matićić
 Ostali projektni sudionici: Marija Čerčić, Sara Hrenović, Vlatka Geog, Paula Strugajlović, Paula Lasković, Tea Matijević

Blok Babel

Blok Ledana

Prikaz obuhvata

URBANIZACIJSKI OBLASTI I ZELENE JAVNE PLOŠTINE

NEKONTAKTNI ELEMENTI I PREDVODNA TERENA STANJE

TRINAJSTO IZMJENA I PROMJENA POKROVA IZMJENA I PROMJENA POKROVA

Prva faza - uključivanje građevinskih blokova koje nisu zadržane industrijske zone u redovni gradski mrežu i dokumentiranje koje nisu točno definirane ni dokumentirane.

Druga faza - pripremanje transformacije, određivanje osnovne strukture koja se može razvijati u javni prostor. To uključuje: 1. elemente i 2. elemente koji se mogu razvijati u javni prostor.

Treća faza - dugoročna transformacija blokova, koja uključuje: 1. elemente i 2. elemente koji se mogu razvijati u javni prostor.

1:2000

Naziv projekta: Najbolje cjelovito rješenje javnog prostora unutar skupa blokova Donjeg grada
 Autori: Nikola Pavlinić, Dina Milonović, Kristina Perkov
 Demonstracija: Ana Novaković Matićić
 Ostali projektni sudionici: Marija Čerčić, Sara Hrenović, Vlatka Geog, Paula Strugajlović, Paula Lasković, Tea Matijević

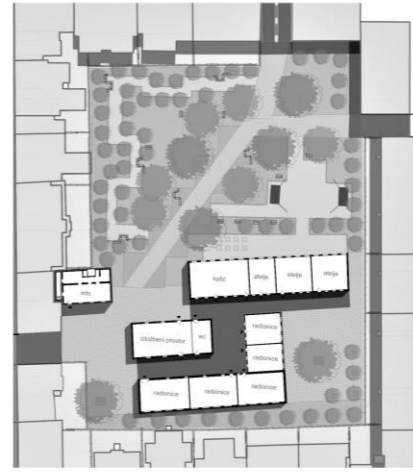
Mimo zona, Park Ledana

Ulaz, Park Ledana

Unutrašnjost, Park Ledana

Finalno rješenje, Park Ledana

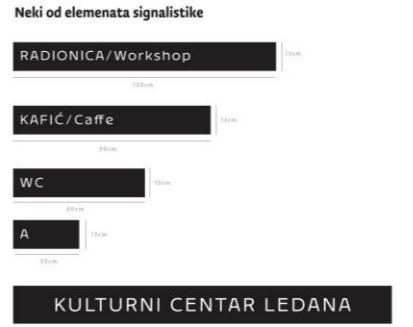
3D prikaz finalnog rješenja, Park Ledana

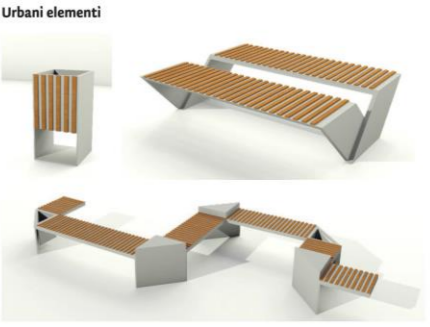
Unutrašnjost i signalotika, Kulturni centar Ledana

Priklad Kulturnom centru Ledana i pogled na Park Ledana

Neki od elemenata signalistike
 RADIONICA / Workshop
 KAFIĆ / Caffe
 WC
 A
 KULTURNI CENTAR LEDANA

Urbani elementi

Naziv projekta: Najbolje cjelovito rješenje javnog prostora unutar skupa blokova Donjeg grada
 Autori: Nikola Pavlinić, Dina Milonović, Kristina Perkov
 Demonstracija: Ana Novaković Matićić
 Ostali projektni sudionici: Marija Čerčić, Sara Hrenović, Vlatka Geog, Paula Strugajlović, Paula Lasković, Tea Matijević

Sveučilište u Zagrebu
University of Zagreb

Af

Arhitektonski fakultet
Faculty of Architecture

Studij dizajna
School of Design